

Valné zhromaždenie

Rozd.: Všeobecne

21. októbra 2015

Sedemdesiate zasadnutie
Body programu 15 a 116

Rezolúcia prijatá na Valnom zhromaždení 25. septembra 2015

[bez odkazu na Hlavný výbor ([A/70/L.1](#))]

70/1. Transformujeme náš svet: Agenda 2030 pre trvalo udržateľný rozvoj

Valné zhromaždenie

prijíma nasledovný záverečný dokument samitu Organizácie Spojených národov pre prijatie agendy trvalo udržateľného rozvoja po roku 2015:

Transformujeme náš svet: Agenda 2030 pre trvalo udržateľný rozvoj

Preambula

Táto Agenda predstavuje plán konania pre ľudí, planétu a prosperitu. Snaží sa aj o posilnenie svetového mieru vo väčšej slobode. Uvedomujeme si, že odstránenie chudoby vo všetkých jej formách a rozmeroch, vrátane extrémnej chudoby, je tou najväčšou globálnou výzvou a nevyhnutnou požiadavkou pre trvalo udržateľný rozvoj.

Všetky krajiny a dotknuté strany budú tento plán implementovať v partnerskej spolupráci. Sme odhodlaní oslobodiť ľudstvo z tyranstva chudoby a chceme vyliečiť a ochrániť našu planétu. Sme odhodlaní prijať odvážne a transformačné kroky, ktoré sú neodkladne potrebné pre posunutie sveta na udržateľnú a odolnejšiu cestu. Zaväzujeme sa, že keď sa vydáme na túto spoločnú cestu, nikoho nenecháme bokom.

17 cieľov trvalo udržateľného rozvoja a 169 súvisiacich čiastkových cieľov, ktoré dnes vyhlasujeme, dokazujú rozsah a ambície tejto novej univerzálnej Agendy. Vychádzajúc z Miléniových rozvojových cieľov, chcú dokončiť to, čo tieto nedosiahli. Snažia sa zabezpečiť ľudské práva pre všetkých, dosiahnuť rodovú rovnosť a posilniť postavenie žien a dievčat. Sú komplexné a nedeliteľné a vytvárajú rovnováhu medzi tromi rozmermi trvalo udržateľného rozvoja: ekonomickým, sociálnym a environmentálnym.

Ciele a súvisiace čiastkové ciele budú počas nasledovných 15 rokov poháňať konanie v oblastiach, ktoré majú zásadný význam pre ľudstvo a našu planétu.

Eudia

Sme odhodlaní skoncovať s chudobou a hladom, vo všetkých ich formách a rozmeroch, a zaistiť, aby všetky ľudské bytosti mohli naplniť svoj potenciál v dôstojnosti, rovnosti a v zdravom životnom prostredí.

Planéta

Sme odhodlaní chrániť planétu pred postupným zhoršovaním podmienok, aj prostredníctvom udržateľnej spotreby a výroby, udržateľne manažovať jej prírodné zdroje a neodkladne konať v otázkach klimatických zmien tak, aby dokázala podporovať potreby tejto aj budúcich generácií.

Prosperita

Sme odhodlaní zaistiť, aby všetky ľudské bytosti mohli mať prosperujúci a naplňajúci život a aby sa ekonomický, sociálny a technologický pokrok uskutočňoval v rovnováhe s prírodou.

Mier

Sme odhodlaní presadzovať mierumilovné, spravodlivé a inkluzívne spoločnosti, fungujúce bez strachu a násilia. Bez trvalo udržateľného rozvoja niet mieru a bez mieru niet trvalo udržateľného rozvoja.

Partnerstvo

Sme odhodlaní zmobilizovať prostriedky potrebné pre implementáciu tejto Agendy prostredníctvom revitalizovaného Globálneho partnerstva pre trvalo udržateľný rozvoj, založeného v duchu posilnenej globálnej solidarity, zameranej predovšetkým na potreby tých najchudobnejších a najzraniteľnejších a to za účasti všetkých krajín, dotknutých strán a všetkých ľudí.

Prepojenia a komplexná povaha Cieľov trvalo udržateľného rozvoja majú rozhodujúci význam pre zabezpečenie uskutočnenia účelu novej Agendy. Ak zrealizujeme naše ambície naprieč celým rozsahom tejto Agendy, život všetkých sa podstatne zlepší a náš svet sa pretransformuje na lepšie miesto.

Deklarácia

Úvod

1. My, hlavy štátov a vlád a vysokí predstavitelia, ktorí sme sa stretli v sídle Organizácie Spojených národov v New Yorku v dňoch 25. - 27. septembra 2015, v čase, kedy Organizácia oslavuje svoje sedemdesiate výročie, sme sa dnes dohodli na nových globálnych Cieľoch trvalo udržateľného rozvoja.

2. V mene ľudí, ktorým slúžime, sme prijali historické rozhodnutie o komplexnom a ďalekosiahlom súbore univerzálnych a transformačných Cieľov a súvisiacich čiastkových cieľov zameraných na ľudí. Zaväzujeme sa vytrvalo pracovať na tom, aby sme celú túto Agendu implementovali do roku 2030. Uvedomujeme si, že odstránenie chudoby vo všetkých jej formách a rozmeroch, vrátane extrémnej chudoby, je tou najväčšou globálnou výzvou a nevyhnutnou požiadavkou pre trvalo udržateľný rozvoj. Zaväzujeme sa dosiahnuť trvalo udržateľný rozvoj v jeho troch rozmeroch - ekonomickom, sociálnom a environmentálnom - vyváženým a integrovaným spôsobom. Budeme stavať aj na výsledkoch Miléniových rozvojových cieľov a snažiť sa vyriešiť ich nedokončené záležitosti.

3. Predsavzali sme si, že do roku 2030 ukončíme chudobu a hlad všade na svete; budeme bojovať s nerovnosťou v rámci krajín aj medzi nimi; vybudujeme mierumilovné, spravodlivé a inkluzívne spoločnosti; budeme chrániť ľudské práva a presadzovať rodovú rovnosť a posilnenie postavenia žien a dievčat; a zabezpečíme trvalú ochranu planéty a jej prírodných zdrojov. Taktiež sme si predsavzali, že vytvoríme podmienky pre udržateľný, inkluzívny a trvalý rast, zdieľanú prosperitu a dôstojnú prácu pre všetkých s ohľadom na rôzne úrovne národného rozvoja a kapacít.

4. Zaväzujeme sa, že keď sa vydáme na túto spoločnú cestu, nikoho nenecháme bokom. Keďže si uvedomujeme, že dôstojnosť každého jednotlivca je zásadná, želáme si, aby boli Ciele a súvisiace čiastkové ciele splnené pre všetky národy a ľudí a pre všetky zložky spoločnosti. A budeme sa snažiť najskôr pomôcť tým najzaostalejším.

5. Toto je Agenda bezprecedentného rozsahu a významu. Akceptujú ho všetky krajiny a platí pre všetkých, s ohľadom na rozdielne reálie, kapacity a úrovne rozvoja jednotlivých krajín a rešpektujúc národné politiky a priority. Toto sú univerzálne ciele a čiastkové ciele, ktoré sa týkajú celého sveta, rozvinutých a rozvojových krajín rovnako. Sú komplexné a nedeliteľné a vytvárajú rovnováhu medzi tromi dimenziami udržateľného rozvoja.

6. Ciele a súvisiace čiastkové ciele sú výsledkom vyše dvojročnej intenzívnej verejnej diskusie a zapájania občianskej spoločnosti a ďalších dotknutých strán po celom svete, ktoré venovali osobitnú pozornosť hlasom tých najchudobnejších a najzraniteľnejších. Diskusie zahŕňali aj cennú prácu Otvorenej pracovnej skupiny Valného zhromaždenia pre Ciele trvalo udržateľného rozvoja a Organizácie Spojených národov, ktorej generálny tajomník predložil súhrnnú správu v decembri 2014.

Naša vízia

7. V týchto Cieľoch a súvisiacich čiastkových cieľoch predkladáme vrcholne ambicióznú a transformačnú víziu. Predstavujeme si svet bez chudoby, hladu, chorôb a nedostatku, v ktorom každý môže prosperovať. Predstavujeme si svet zbavený strachu a násilia. Svet s univerzálnou gramotnosťou. Svet so spravodlivým

a univerzálnym prístupom ku kvalitnému vzdelaniu na všetkých úrovniach, k zdravotnej starostlivosti a sociálnej ochrane, kde je zabezpečený fyzický, psychický a sociálny blahobyt. Svet, v ktorom opätovne potvrdíme naše záväzky týkajúce sa ľudského práva na nezávadnú pitnú vodu a sanitáciu, v ktorom je hygiena na lepšej úrovni; a kde je dostatok jedla, ktoré je nezávadné, cenovo prístupné a výživné. Svet, v ktorom sú ľudské sídla bezpečné, odolné a udržateľné, a v ktorom máme univerzálny prístup k cenovo prístupnej, spoľahlivej a udržateľnej energii.

8. Predstavujeme si svet univerzálnej úcty k ľudským právam a ľudskej dôstojnosti, zákonu, spravodlivosti, rovnosti a nediskriminácii; úcty k rase, etnickému pôvodu a kultúrnej rôznorodosti. Svet rovnakých príležitostí umožňujúcich plnú realizáciu ľudského potenciálu, ktorý prospieva k zdieľanej prosperite. Svet, ktorý investuje do svojich detí, a v ktorom každé dieťa vyrastá v prostredí bez násilia a vykorisťovania. Svet, v ktorom sú každá žena a každé dievča rodovo úplne rovné a všetky právne, sociálne a ekonomické prekážky posilňovania ich postavenia boli odstránené. Spravodlivý, tolerantný, otvorený a sociálne inkluzívny svet, v ktorom sú splnené potreby tých najzraniteľnejších.

9. Predstavujeme si svet, v ktorom každá krajina zažíva trvalý, inkluzívny a udržateľný ekonomický rast, a ktorý poskytuje dôstojnú prácu pre všetkých. Svet, v ktorom sú štruktúry spotreby a výroby a využívanie všetkých prírodných zdrojov - od vzduchu po zem, od riek, jazier a podzemných vôd po oceány a moria - udržateľné. Svet, v ktorom sú demokracia, dobré vládnutie a právny štát, ako aj priaznivé podmienky na národnej aj medzinárodnej úrovni zásadne pre trvalo udržateľný rozvoj, vrátane trvalého a inkluzívneho ekonomického rastu, sociálneho rozvoja, ochrany životného prostredia a odstránenia chudoby a hladu. Svet, v ktorom sú rozvoj a využívanie technológií šetrné ku klíme, rešpektujú biodiverzitu a sú odolné. Svet, v ktorom ľudstvo žije v harmónii s prírodou, a v ktorom sú voľne žijúce živočíchy a rastliny, ako aj ostatné živé organizmy, chránené.

Naše spoločné princípy a záväzky

10. Nová Agenda sa riadi cieľmi a princípmi Charty Spojených národov, vrátane plného rešpektovania medzinárodného práva. Vychádza zo Všeobecnej deklarácie ľudských práv,¹ medzinárodných dohôd o dodržiavaní ľudských práv, Miléniovej deklarácie² a záverov Svetového samitu z roku 2005.³ Zároveň stavia aj na ďalších listinách, ako je Deklarácia o práve na rozvoj.⁴

11. Opätovne potvrdzujeme závery všetkých hlavných konferencií a samitov Organizácie Spojených národov, ktoré položili pevné základy pre trvalo udržateľný rozvoj a pomohli pri tvorbe novej Agendy. Tieto zahŕňajú Deklaráciu o životnom prostredí a rozvoji z Rio de Janeiro,⁵ Svetový samit o trvalo udržateľnom rozvoji, Svetový samit o sociálnom rozvoji, akčný program Medzinárodnej konferencie OSN o populácii a rozvoji,⁶ Pekinskú akčnú platformu⁷ a Konferenciu Organizácie

---

¹ Rezolúcia 217 A (III).

² Rezolúcia 55/2.

³ Rezolúcia 60/1.

⁴ Rezolúcia 41/128, príloha.

⁵ *Správa o konferencii Organizácie Spojených národov o životnom prostredí a rozvoji, Rio de Janeiro, 3. – 14. júna 1992, časť I, Rezolúcie prijaté na konferencii* (Publikácia OSN, ref. č.: E.93.I.8 a oprava), rezolúcia I, príloha I.

⁶ *Správa o medzinárodnej konferencii o populácii a rozvoji, Káhira, 5. – 13. septembra 1994* (Publikácia OSN, ref. č. E.95.XIII.18), kap. I, rezolúcia I, príloha.

Spojených národov o trvalo udržateľnom rozvoji. Taktiež opätovne potvrdzujeme nadväzujúce kroky na uvedené konferencie, vrátane záverov štvrtej konferencie Organizácie Spojených národov o najmenej rozvinutých krajinách, tretej medzinárodnej konferencie o malých ostrovných rozvojových štátoch, druhej konferencie Organizácie Spojených národov o vnútrozemských rozvojových štátoch a tretej svetovej konferencie Organizácie Spojených národov o znižovaní rizika prírodných katastrof.

12. Opätovne potvrdzujeme všetky princípy Deklarácie o životnom prostredí a rozvoji z Rio de Janeira, vrátane, okrem iného, zásady spoločných ale diferencovaných zodpovedností, ako je uvedené v zásade č. 7 uvedenej deklarácie.

13. Výzvy a záväzky identifikované na týchto hlavných konferenciách a samitoch sú prepojené a vyžadujú si integrované riešenia. Potrebujeme nový prístup, aby sme ich mohli riešiť efektívne. Trvalo udržateľný rozvoj si uvedomuje, že odstránenie chudoby vo všetkých jej podobách a rozmeroch, boj s nerovnosťou v rámci aj medzi krajinami, ochrana našej planéty, vytváranie trvalého, inkluzívneho a udržateľného ekonomického rastu a podpora sociálnej inklúzie sú navzájom prepojené a závisia jeden od druhého.

Náš svet dnes

14. Stretávame sa v čase, kedy trvalo udržateľný rozvoj čelí obrovským výzvam. Miliardy našich občanov naďalej žijú v chudobe a nedostáva sa im dôstojného života. V rámci krajín aj medzi nimi sú rastúce nerovnosti. Medzi príležitosťami, bohatstvom a mocou sú obrovské rozdiely. Rodová nerovnosť stále zostáva kľúčovou výzvou. Nezamestnanosť, najmä mladých ľudí, je veľkým problémom. Globálne zdravotné hrozby, stále častejšie a intenzívnejšie prírodné katastrofy, rastúce konflikty, násilný extrémizmus, terorizmus a súvisiace humanitárne krízy a nútené vysídľovanie ľudí hrozia zvrátením veľkej časti rozvojového pokroku, ktorý sme v posledných desaťročiach dosiahli. Vyčerpávanie prírodných zdrojov a negatívne dopady zhoršujúceho sa životného prostredia, vrátane rozširovania púští, sucha, degradácie pôdy, nedostatku sladkej vody a straty biodiverzity prispievajú k rozšíreniu zoznamu výziev, ktorým ľudstvo čelí. Klimatické zmeny sú jednou z najväčších výziev našej doby a ich negatívne dopady podkopávajú schopnosť všetkých krajín dosiahnuť trvalo udržateľný rozvoj. Zvyšovanie globálnej teploty, vzostup hladiny morí, okysľovanie oceánov a ďalšie dopady klimatických zmien vážne ohrozujú pobrežné oblasti a nízko ležiace pobrežné krajiny, vrátane mnohých najmenej rozvinutých krajín a malých rozvojových ostrovných štátov. Prežitie mnohých spoločností a biologických podporných systémov našej planéty je ohrozené.

15. Dnes je však aj čas obrovských príležitostí. Pri riešení mnohých rozvojových výziev sme dosiahli významné pokroky. Len počas poslednej generácie sa stovky miliónov ľudí vymanili z extrémnej chudoby. Prístup k vzdelaniu sa významne rozšíril pre chlapcov aj pre dievčatá. Šírenie informácií a komunikačných technológií a globálne prepojenie sveta má veľký potenciál pre zrýchlenie ľudského pokroku, premostenie digitálnej priepasti a rozvoj vedomostných spoločností, rovnako ako aj vedecké a technologické inovácie naprieč tak rôznorodými oblasťami ako sú medicína a energetika.

16. Pred takmer 15 rokmi boli odsúhlasené Miléniové rozvojové ciele. Tie poskytli dôležitý rámec pre rozvoj a v mnohých oblastiach sme dosiahli významný pokrok.

---

⁷ Správa o štvrtej svetovej konferencii o ženách, Peking, 4. – 15. septembra 1995 (Publikácia OSN, ref. č. E.96.IV.13), kap. I, rezolúcia I, príloha II.

Tento pokrok bol však nerovnomerný, najmä v Afrike, najmenej rozvinutých krajinách, vnútrozemských rozvojových krajinách a malých rozvojových ostrovných štátoch, keďže niektoré z Miléniových rozvojových cieľov zostávajú nezvládnuté, najmä tie, ktoré sa týkajú zdravia matiek, novorodencov a detí a reprodukčného zdravia. Znovu sa zaväzujeme v plnej miere uskutočniť všetky Miléniové rozvojové ciele, vrátane tých nezvládnutých, najmä poskytovaním cielenej a zvýšenej pomoci najmenej rozvinutým krajinám a ďalším krajinám v špeciálnej situácii, v súlade s príslušnými podpornými programami. Nová Agenda vychádza z Miléniových rozvojových cieľov a snaží sa dokončiť to, čo tieto ciele nedosiahli, najmä s dosahom na tých najzraniteľnejších.

17. Rámec, ktorý dnes vyhlasujeme, však vo svojom rozsahu ide ďaleko za hranice Miléniových rozvojových cieľov. Popri pokračujúcich rozvojových prioritách ako sú odstránenie chudoby, zdravie, vzdelanie a potravinová bezpečnosť a výživa si stanovuje aj široký okruh ekonomických, sociálnych a environmentálnych cieľov. Taktiež sľubuje mierumilovnejšiu a inkluzívnejšiu spoločnosť. A, čo je zásadné, definuje prostriedky pre implementáciu. S ohľadom na integrovaný prístup, na ktorom sme sa dohodli, existujú naprieč novými Cieľmi a súvisiacimi čiastkovými cieľmi hlboké prepojenia a mnohé prierezové prvky.

Nová Agenda

18. Dnes vyhlasujeme 17 cieľov trvalo udržateľného rozvoja a 169 súvisiacich čiastkových cieľov, ktoré sú komplexné a nedeliteľné. Nikdy predtým sa svetoví lídri nezaviazali k spoločnému konaniu a snahe naprieč tak širokým a univerzálnym programom. Spolu sa vydávame na cestu smerom k trvalo udržateľnému rozvoju, pričom sa kolektívne zaväzujeme k snahe o globálny rozvoj a spoluprácu výhodnú pre všetky strany, ktorá môže priniesť obrovský zisk všetkým krajinám a všetkým častiam sveta. Opätovne potvrdzujeme, že každá krajina má, a môže slobodne uplatňovať, plnú a trvalú suverenu nad svojim bohatstvom, prírodnými zdrojmi a ekonomickou aktivitou. Budeme Agendu realizovať k prospechu všetkých, pre dnešnú generáciu a tie, ktoré prídu po nás. Pritom opätovne potvrdzujeme náš záväzok voči medzinárodnému právu a zdôrazňujeme, že Agenda sa má realizovať spôsobom, ktorý je v súlade s právami a povinnosťami krajín podľa medzinárodného práva.

19. Opätovne potvrdzujeme dôležitosť Všeobecnej deklarácie ľudských práv, ako aj ďalších medzinárodných listín týkajúcich sa ľudských práv a medzinárodného práva. Zdôrazňujeme zodpovednosť všetkých krajín v súlade s Chartou Organizácie Spojených národov, chrániť a presadzovať ľudské práva a základné slobody pre všetkých, bez akéhokoľvek rozdielu rasy, farby, pohlavia, jazyka, náboženstva, politického alebo iného presvedčenia, národného alebo spoločenského pôvodu, majetku, narodenia, postihnutia, alebo iného postavenia.

20. Uskutočnenie rodovej rovnosti a posilnenia postavenia žien a dievčat zásadne prispeje k pokroku naprieč všetkými Cieľmi a súvisiacimi čiastkovými cieľmi. Nebude možné dosiahnuť plný ľudský potenciál a trvalo udržateľný rozvoj ak jednej polovici ľudstva budú aj naďalej odopierané príležitosti a ľudské práva v plnej miere. Ženy a dievčatá musia mať rovnaký prístup ku kvalitnému vzdelaniu, ekonomickým zdrojom a politickej účasti, ako aj rovnaké príležitosti zamestnania, vodcovstva a rozhodovania na všetkých úrovniach ako majú muži a chlapci. Budeme pracovať na významnom navýšení investícií pre preklenutie rodovej priepasti a posilnenie podpory inštitúcií v súvislosti s rodovou rovnosťou a posilnením postavenia žien a dievčat na globálnej, regionálnej a národnej úrovni. Všetky formy diskriminácie a násilia voči ženám a dievčatám budú odstránené,

s aktívnou podporou mužov a chlapcov. Systematické presadzovanie rodovej perspektívy pri realizácii Agendy je kľúčové.

21. Nové Ciele a súvisiace čiastkové ciele nadobudnú účinnosť 1. januára 2016 a budú sa nimi riadiť naše rozhodnutia počas nasledujúcich 15 rokov. Všetci budeme pracovať na realizácii Agendy v našich krajinách a na regionálnej a globálnej úrovni, s ohľadom na rozdielne realie, kapacity a úrovne rozvoja jednotlivých krajín a rešpektujúc národné politiky a priority. Budeme rešpektovať priestor národných politik pre trvalý, inkluzívny a udržateľný ekonomický rast, najmä v prípade rozvojových krajín, pričom však budeme postupovať v súlade s príslušnými medzinárodnými pravidlami a záväzkami. Taktiež si uvedomujeme dôležitosť regionálnych a subregionálnych rozmerov, regionálnej ekonomickej integrácie a prepojenosti v udržateľnom rozvoji. Regionálne a subregionálne rámce môžu uľahčiť efektívny prenos politik trvalo udržateľného rozvoja do konkrétnych krokov na národnej úrovni.

22. Každá krajina čelí vo svojej snahe o trvalo udržateľný rozvoj špecifickým výzvam. Najzraniteľnejšie krajiny a, predovšetkým, africké krajiny, najmenej rozvinuté krajiny, vnútrozemské rozvojové krajiny a malé rozvojové ostrovné štáty si zasluhujú osobitnú pozornosť, rovnako ako krajiny zažívajúce konflikty a tie, v ktorých sa konflikty odohrali len nedávno. Vážnym výzvam čelia aj mnohé krajiny so strednými príjmami.

23. Postavenie ľudí, ktorí sú zraniteľní, sa musí posilniť. Tí, ktorých potrebám sa Agenda venuje, zahŕňajú všetky deti, mladých, osoby s postihnutiami (z ktorých viac než 80 % žije v chudobe), ľudí žijúcich s HIV/AIDS, starších ľudí, domorodých obyvateľov, utečencov, vnútorne vysídlených osôb a migrantov. Sme odhodlaní prijať ďalšie efektívne opatrenia a kroky, v súlade s medzinárodným právom, na odstránenie prekážok a obmedzení, posilnenie podpory a splnenie osobitných potrieb ľudí žijúcich v oblastiach zasiahnutých komplexnou humanitárnou krízou a v oblastiach zasiahnutých terorizmom.

24. Zaväzujeme sa odstrániť chudobu vo všetkých jej formách a rozmeroch, vrátane odstránenia extrémnej chudoby do roku 2030. Každý človek by mal mať možnosť žiť na primeranej životnej úrovni, a to aj prostredníctvom ochranných sociálnych systémov. Taktiež sme odhodlaní ukončiť hlad a ako prioritu dosiahnuť potravinovú bezpečnosť a ukončiť všetky formy podvýživy. V tomto ohľade opätovne potvrdzujeme dôležitú úlohu a inkluzívnu povahu Výboru pre potravinovú bezpečnosť vo svete a vítame Rímsku deklaráciu o výžive a Akčný rámec.⁸ Venujeme zdroje na rozvoj vidieckych oblastí a udržateľného poľnohospodárstva a rybárstva, podporu malých farmárov, najmä farmárov, pastierok a rybárov v rozvojových krajinách, najmä tých najmenej rozvinutých.

25. Zaväzujeme sa poskytovať inkluzívne a spravodlivé kvalitné vzdelanie na všetkých úrovniach - od skorého detstva, cez základné, stredné, vyššie, technické až po odborné vzdelávanie. Všetci ľudia, bez ohľadu na pohlavie, vek, rasu, alebo etnický pôvod, a osoby s postihnutím, migranti, domorodé obyvateľstvo, deti a mladiství, najmä tí v zraniteľných situáciách, by mali mať prístup k príležitostiam celoživotného vzdelávania, ktoré by im pomohli získať vedomosti a zručnosti potrebné pre využitie príležitostí a pre plnohodnotnú účasť v spoločnosti. Budeme sa snažiť zabezpečiť deťom a mladistvým priaznivé prostredie pre plné uplatnenie ich práv a schopností, a tým pomôcť našim krajinám ťažiť z demografického prínosu, a to aj prostredníctvom bezpečných škôl a súdržných spoločenstiev a rodín.

---

⁸ Svetová zdravotnícka organizácia, dokument EB 136/8, prílohy I a II.

26. Ak chceme podporovať fyzické a duševné zdravie a blahobyť a predĺžiť dĺžku života pre všetkých, musíme dosiahnuť univerzálne zdravotné pokrytie a prístup ku kvalitnej zdravotnej starostlivosti. Nikto nesmie zostať bokom. Zaväzujeme sa zrýchliť pokrok, ktorý sme doteraz dosiahli pri znižovaní úmrtnosti novorodencov, detí a matiek až kým úplne neodstránime úmrtia, ktorým sa dá zabrániť, do roku 2030. Zaväzujeme sa zabezpečiť univerzálny prístup k sexuálnej a reprodukčnej zdravotnej starostlivosti, a to aj pre plánovanie rodiny, poskytovanie informácií a vzdelania rodinám. Rovnako urýchlíme napredovanie v pokroku pri boji s maláriou, HIV/AIDS, tuberkulózou, hepatitídou, ebolou a ďalšími prenosnými chorobami a epidémiami, a to aj riešením problémov s rastúcou antimikrobiálnou odolnosťou a problémov s neliečenými chorobami, ktorým čelia rozvojové krajiny. Zaväzujeme sa zabezpečiť prevenciu a liečbu neprenosných chorôb, vrátane porúch správania, vývojových a neurologických porúch, ktoré predstavujú zásadnú výzvu pre trvalo udržateľný rozvoj.

27. Budeme sa snažiť vybudovať silné ekonomické základy pre všetky naše krajiny. Trvalý, inkluzívny a udržateľný ekonomický rast je pre prosperitu zásadný. Ten bude možný len vtedy, ak sa budeme o bohatstvo deliť a ak budeme riešiť problém s nerovnosťou príjmov. Budeme pracovať na tom, aby sme vytvorili dynamické, udržateľné a inovatívne ekonomiky zamerané na ľudí, pričom budeme podporovať najmä zamestnávanie mladých a posilnenie ekonomického postavenia žien, a dôstojnú prácu pre všetkých. Odstránime nútenú prácu a nelegálne obchodovanie s ľuďmi a ukončíme detskú prácu vo všetkých jej formách. Všetky krajiny budú prosperovať zo zdravej a vzdelanej pracovnej sily, ktorá má vedomosti a zručnosti potrebné pre produktívnu a naplňajúcu prácu a plnú účasť v spoločnosti. Posilníme produktívne kapacity najmenej rozvinutých krajín vo všetkých odvetviach, aj prostredníctvom štrukturálnej transformácie. Prijmeme politiky, ktoré zvýšia produktívne kapacity, produktivitu a produktívne zamestnanie; finančnú inklúziu; udržateľný rozvoj poľnohospodárstva, pastierstva a rybárstva; udržateľný priemyselný rozvoj; univerzálny prístup k cenovo prístupným, spoľahlivým, udržateľným a moderným energetickým službám; udržateľné dopravné systémy; a kvalitnú a odolnú infraštruktúru.

28. Zaväzujeme sa vykonať zásadné zmeny v spôsobe, akým naše spoločnosti vyrábajú a spotrebúvajú tovar a služby. Vlády, medzinárodné organizácie, obchodný sektor a ďalšie neštátne organizácie a osoby musia prispieť k zmene neudržateľnej spotreby a výrobných modelov, a to aj mobilizáciou, vychádzajúcou zo všetkých zdrojov, finančnej a technickej pomoci pre posilnenie vedeckých, technologických a inovatívnych kapacít rozvojových krajín, aby sa posunuli smerom k udržateľnejším modelom spotreby a výroby. Vyzývame na implementáciu 10-ročného rámcového programu udržateľnej spotreby a výroby. Všetky krajiny musia konať, tie rozvinuté na čele, s ohľadom na rozvoj a schopnosti rozvojových krajín.

29. Uvedomujeme si pozitívny prínos migrantov pre inkluzívny rast a trvalo udržateľný rozvoj. Taktiež si uvedomujeme, že medzinárodná migrácia je viacrozmernou skutočnosťou zásadného významu pre rozvoj krajín pôvodu, tranzitu a cieľového miesta, ktorá si vyžaduje jednotnú a komplexnú reakciu. Budeme spolupracovať na medzinárodnej úrovni, aby sme zabezpečili bezpečnú, usporiadanú a pravidelnú migráciu vrátane plného rešpektovania ľudských práv a humánneho zaobchádzania s migrantmi bez ohľadu na ich migračný status, s utečencami a vysídlenými osobami. Takáto spolupráca by mala posilniť odolnosť spoločenskostí, ktoré utečencom poskytujú útočisko, najmä v rozvojových krajinách. Zdôrazňujeme právo migrantov vrátiť sa do ich domovskej krajiny a pripomíname, že krajiny musia zabezpečiť, aby svojich vracajúcich sa občanov riadne prijali.

30. Dôrazne vyzývame krajiny, aby nevyhlasovali a nerealizovali žiadne jednostranné ekonomické, finančné, alebo obchodné opatrenia, ktoré by neboli v

súlade s medzinárodným právom a Chartou Organizácie Spojených národov, ktoré by brzdili plné dosiahnutie ekonomického a sociálneho rozvoja, najmä v rozvojových krajinách.

31. Potvrdzujeme, že Rámcový dohovor Organizácie Spojených národov o klimatickej zmene⁹ je primárnym medzinárodným a medzivládny fórom pre diskusiu o globálnej reakcii na klimatické zmeny. Sme odhodlaní rozhodne riešiť hrozbu, ktorú predstavujú klimatické zmeny a zhoršovanie stavu životného prostredia. Globálna povaha klimatických zmien si vyžaduje tú najširšiu možnú medzinárodnú spoluprácu zameranú na zrýchlenie znižovania globálnych emisií skleníkových plynov a na riešenie adaptácie na negatívne dopady klimatických zmien. S vážnymi obavami si uvedomujeme významnú priepasť medzi súhrnným účinkom záväzkov strán ohľadne zmiernenia účinkov globálnych ročných emisií skleníkových plynov do roku 2020 a súhrnných emisných ciest, ktoré by mohli mať šancu udržať nárast globálnej priemernej teploty pod 2 stupňami Celzia, alebo 1,5 stupňa Celzia v porovnaní s hodnotami z pred industriálneho obdobia.

32. V očakávaní 21. zasadnutia Konferencie strán v Paríži zdôrazňujeme záväzok všetkých štátov pracovať na ambicióznej a univerzálnej klimatickej dohode. Opätovne potvrdzujeme, že protokol, iný právny dokument alebo dohodnutý záver s právnym účinkom na základe Dohovoru platný pre všetky strany musí rovnovážnym spôsobom riešiť okrem iného aj zmiernenie, adaptáciu, financovanie, technologický rozvoj a transfer a budovanie kapacít; a transparentnosť konania a podpory.

33. Uvedomujeme si, že sociálny a ekonomický rozvoj závisí na udržateľnom manažmente prírodných zdrojov našej planéty. Sme preto odhodlaní uchovať a udržateľne využívať oceány a moria, sladkovodné zdroje, ako aj lesy, hory a suché oblasti a chrániť biodiverzitu, ekosystémy a život v prírode. Taktiež sme odhodlaní podporovať udržateľný cestovný ruch, riešiť problémy s nedostatkom a znečistením vody, posilňovať spoluprácu pri riešení rozširovania púští, prachových búrok, zhoršovania kvality pôdy a sucha a podporovať odolnosť a znižovanie rizika katastrof. V tomto ohľade očakávame trináste zasadnutie Konferencie strán Dohovoru o biologickej diverzite, ktoré sa má konať v Mexiku.

34. Uvedomujeme si, že udržateľný rozvoj a manažovanie miest sú zásadné pre kvalitu života našich obyvateľov. Budeme spolupracovať s miestnymi úradmi a spoločenstvami pri obnove a plánovaní našich miest a osídlení tak, aby sme podporovali súdržnosť spoločenstva a osobnú bezpečnosť a stimulovali inovácie a zamestnanosť. Budeme znižovať negatívne dopady mestských činností a chemikálií, ktoré sú nebezpečné pre ľudské zdravie a životné prostredie, a to aj prostredníctvom environmentálne náležitého manažovania a bezpečného používania chemikálií, znižovania objemu odpadu a zvyšovania recyklácie odpadu a efektívnejšieho využívania vody a energie. A budeme pracovať na tom, aby sme minimalizovali dopad miest na globálny klimatický systém. Budeme brať do úvahy aj populačné trendy a výhľady v našich národných vidieckych a mestských rozvojových stratégiách a politikách. Očakávame blížiacu sa Konferenciu Organizácie Spojených národov o bývaní a udržateľnom rozvoji miest, ktorá sa má konať v Quito.

35. Trvalo udržateľný rozvoj sa nedá uskutočniť bez mieru a bezpečnosti; a mier a bezpečnosť sú ohrozené bez trvalo udržateľného rozvoja. Nová Agenda si uvedomuje potrebu budovania mierumilovných, spravodlivých a inkluzívnych spoločností, ktoré zabezpečujú rovnocenný prístup k spravodlivosti a ktoré sú založené na rešpektovaní ľudských práv (vrátane práva na rozvoj), na účinnom právnom štáte a dobrom vládnutí na všetkých úrovniach a na transparentných, efektívnych a spoľahlivých inštitúciách. Agenda sa venuje faktorom, ktoré

⁹ Organizácia Spojených národov, *Séria zmlúv*, zv. 1771, č. 30822.

umožňujú vznik násilia, neistoty a nespravodlivosti, ako sú nerovnosť, korupcia, zlé vládnutie a nezákonné toky peňazí a zbraní. Musíme znásobiť našu snahu vyriešiť alebo zabrániť konfliktom a podporovať krajiny, ktoré konflikty zažili v nedávnej dobe, a to aj prostredníctvom toho, že zabezpečíme, aby ženy mali svoju úlohu pri budovaní mieru a štátu. Vyzývame k prijatiu ďalších efektívnych opatrení a krokov, v súlade s medzinárodným právom, ktoré odstránia prekážky plného uskutočnenia práva na sebaurčenie národov, ktoré žijú pod koloniálnou alebo zahraničnou nadvládou, ktorá naďalej negatívne ovplyvňuje ich ekonomický a sociálny rozvoj ako aj ich životné prostredie.

36. Zaväzujeme sa posilňovať medzikultúrne porozumenie, toleranciu, vzájomnú úctu a etiku globálneho občianstva a zdieľanú zodpovednosť. Berieme na vedomie prírodnú a kultúrnu rôznorodosť sveta a uvedomujeme si, že všetky kultúry a civilizácie môžu prispieť k trvalo udržateľnému rozvoju a sú jeho zásadnými faktormi.

37. Aj šport je dôležitým faktorom trvalo udržateľného rozvoja. Uvedomujeme si rastúce prispievanie športu k uskutočňovaniu rozvoja a mieru vďaka jeho presadzovaniu tolerancie a úcty a to, ako prispieva k posilneniu postavenia žien a mladých ľudí, jednotlivcov a spoločností, ako aj k zdraviu, vzdelaniu a cieľom sociálnej inklúzie.

38. Opätovne potvrdzujeme, v súlade s Chartou Organizácie Spojených národov, potrebu rešpektovať teritoriálnu celistvosť a politickú nezávislosť krajín.

Prostriedky implementácie

39. Rozsah a ambície novej Agendy si pre zaistenie jeho implementácie vyžadujú revitalizované globálne partnerstvo. K tomu sa plne zaväzujeme. Toto partnerstvo bude pracovať v duchu globálnej solidarity, najmä solidarity s tými najchudobnejšími a s ľuďmi v zraniteľných situáciách. Budeme napomáhať intenzívnemu globálnemu zapojeniu sa pri podpore implementácie všetkých Cieľov a súvisiacich čiastkových cieľov spájaním vlád, súkromného sektora, občianskej spoločnosti, systému Spojených národov a ďalších strán a mobilizovaním všetkých dostupných zdrojov.

40. Čiastkové ciele venované prostriedkom implementácie pod každým Cieľom trvalo udržateľného rozvoja a Cieľa 17, sú pri realizácii našej Agendy kľúčové a majú rovnaký význam ako ostatné Ciele a súvisiace čiastkové ciele. Agenda vrátane Cieľov trvalo udržateľného rozvoja sa dá splniť v rámci revitalizovaného globálneho partnerstva pre trvalo udržateľný rozvoj, podporovaného konkrétnymi politikami a krokmi uvedenými v záverečnom dokumente tretej Medzinárodnej konferencie o financovaní rozvoja, ktorá sa konala v Addis Abebe v dňoch 13. až 16. júla 2015. Víťame, že Valné zhromaždenie potvrdilo Akčná agenda z Addis Abeby,¹⁰ ktorý je nedeliteľnou súčasťou Agendy 2030 pre trvalo udržateľný rozvoj. Uvedomujeme si, že plné uskutočnenie Akčnej agendy z Addis Abeby je zásadné pre uskutočnenie Cieľov trvalo udržateľného rozvoja a súvisiacich čiastkových cieľov.

41. Uvedomujeme si, že každá krajina má primárnu zodpovednosť za svoj vlastný ekonomický a sociálny rozvoj. Nová Agenda rieši prostriedky potrebné pre implementáciu Cieľov a súvisiacich čiastkových cieľov. Uvedomujeme si, že tieto budú zahŕňať mobilizáciu finančných zdrojov ako aj budovanie kapacít a transfer technológií rešpektujúcich životné prostredie do rozvojových krajín za prijateľných podmienok, a to aj za podmienok ústupkov a uprednostňovania, tak ako sa vzájomne

---

¹⁰Akčný program z Addis Abeby, ktorý je výsledkom tretej Medzinárodnej konferencie o financovaní rozvoja (Akčný program z Addis Abeby), prijatý na Valnom zhromaždení dňa 27. júla 2015 (rezolúcia 69/313, príloha).

dohodlo. Verejné financie, národné aj zahraničné, budú hrať významnú úlohu pri poskytovaní základných služieb a verejných tovarov a pri získavaní ďalších zdrojov financovania. Berieme do úvahy úlohu rôznorodého súkromného sektora, od malých podnikov cez družstvá až po nadnárodné spoločnosti, ako aj úlohu občianskych a filantropických organizácií pri implementácii novej Agendy.

42. Podporujeme implementáciu relevantných stratégií a akčných programov, vrátane Istanbulskej deklarácie a akčného programu,¹¹ Cesty zrýchleného akčného programu pre malé ostrovné rozvojové štáty (tzv. SIDS krajiny) (program SAMOA)¹² a Viedenského akčného programu pre vnútrozemské rozvojové krajiny pre dekádu 2014–2024,¹³ a opätovne potvrdzujeme dôležitosť podpory Agendy Africkej únie do roku 2063 a programu Nového partnerstva pre rozvoj Afriky,¹⁴ keďže všetky tvoria nedeliteľnú súčasť nového Programu. Uvedomujeme si veľkú výzvu dosiahnutia trvalého mieru a udržateľného rozvoja v krajinách, ktoré zažívajú konflikt a tých, ktoré konflikty zažili v nedávnej dobe.

43. Zdôrazňujeme, že medzinárodné verejné financie hrajú dôležitú úlohu pre realizácii snáh krajín mobilizovať verejné zdroje v rámci krajiny, najmä čo sa týka tých najchudobnejších a najzraniteľnejších krajín s obmedzenými domácimi zdrojmi. Dôležitým využitím medzinárodných verejných financií, vrátane oficiálnej rozvojovej pomoci (ODA) je stimulovať mobilizáciu dodatočných prostriedkov z iných zdrojov, verejných aj súkromných. Poskytovatelia ODA opätovne potvrdzujú svoje záväzky, vrátane záväzku mnohých rozvinutých krajín dosiahnuť cieľ 0,7 % hrubého národného dôchodku pre oficiálnu rozvojovú pomoc (ODA/HND) pre rozvojové krajiny a od 0,15 % do 0,2 % (ODA/HND) pre najmenej rozvinuté krajiny.

44. Potvrdzujeme význam medzinárodných finančných inštitúcií, ktoré hrajú dôležitú rolu v snahe štátu o mobilizáciu verejných financií, hlavne v rozvojových štátoch s limitovanými domácimi zdrojmi. Opätovne sa zaväzujeme rozšíriť a posilniť hlas a účasť rozvojových krajín - vrátane afrických krajín, najmenej rozvinutých krajín, vnútrozemských rozvojových krajín, malých rozvojových ostrovných štátov a krajín so stredným príjmom - na medzinárodnom ekonomickom rozhodovaní, stanovovaní štandardov a globálnom ekonomickom riadení.

45. Taktiež potvrdzujeme zásadnú úlohu národných parlamentov v rámci ich schvaľovania legislatívy a prijímania rozpočtov a ich úlohu pri zaistiťovaní zodpovednosti za efektívnu implementáciu našich záväzkov. Vlády a verejné inštitúcie budú tiež úzko spolupracovať pri implementácii s regionálnymi a lokálnymi úradmi, inštitúciami na nižšej ako regionálnej úrovni, medzinárodnými inštitúciami, akademickou sférou, filantropickými organizáciami, dobrovoľníckymi skupinami a ďalšími subjektmi.

46. Podčiarkujeme dôležitú úlohu a porovnateľnú výhodu adekvátne financovaného, relevantného, súdržného, efektívneho a účinného systému Spojených národov pri dosahovaní Cieľov trvalo udržateľného rozvoja ako aj trvalo udržateľného rozvoja. Pri zdôrazňovaní významu posilneného národného vlastníctva a vedenia na úrovni jednotlivých krajín vyjadrujeme našu podporu prebiehajúceho dialógu v Hospodárskej a sociálnej rade o dlhodobom postavení rozvojového systému Spojených národov v kontexte tejto Agendy.

---

¹¹ *Správa o štvrtej konferencii Organizácie Spojených národov o najmenej rozvinutých krajinách, Istanbul, Turecko, 9. –13. mája 2011 (A/CONF.219/7)*, kapitoly I a II.

¹² Rezolúcia 69/15, príloha.

¹³ Rezolúcia 69/137, príloha II.

¹⁴ [A/57/304](#), príloha.

Nadväzujúce kroky a revízia

47. Naše vlády nesú primárnu zodpovednosť za nadväzujúce kroky a revíziu na národnej, regionálnej a globálnej úrovni a to v súvislosti s pokrokom, ktorý sa dosiahne pri implementovaní Cieľov a súvisiacich čiastkových cieľov počas nasledujúcich 15 rokov. Aby sme podporili zodpovednosť, ktorú máme voči našim občanom, zabezpečíme systém systematických nadväzujúcich krokov a revízií na rôznych úrovniach, tak ako je stanovené v tejto Agende a v Akčnej agende z Addis Abeby. Politické fórum na vysokej úrovni pod záštitou Valného zhromaždenia a Hospodárskej a sociálnej rady budú mať centrálnu úlohu pri dohliadaní na nadväzujúce kroky a revízie na globálnej úrovni.

48. Pripravujeme ukazovatele, ktoré budú pri tejto práci nápomocné. Budeme potrebovať kvalitné, dostupné, včasné a spoľahlivé členené údaje, ktoré pomôžu pri meraní pokroku a zaistia, že nikoho nenecháme bokom. Také údaje sú pre rozhodovanie kľúčové. Údaje a informácie z existujúcich vykazovacích mechanizmov by sa mali používať všade tam, kde to bude možné. Súhlasíme, že zintenzívime naše snahy pri posilňovaní štatistických kapacít rozvojových krajín, najmä afrických krajín, najmenej rozvinutých krajín, vnútrozemských rozvojových krajín, malých rozvojových ostrovných štátov a krajín so stredným príjmom. Zaväzujeme sa vytvoriť širšie aspekty merania pokroku, ktoré budú dopĺňať hrubý domáci produkt.

Výzva konať, aby sme zmenili náš svet

49. Pred sedemdesiatimi rokmi sa jedna z predošlých generácií svetových lídrov stretla, aby vytvorila Organizáciu Spojených národov. Túto Organizáciu vytvorili z popola vojny, spolu a s hodnotami mieru, dialógu a medzinárodnej spolupráce, ktoré ju podopierajú. Charta Organizácie Spojených národov tvorí najvyššie stelesnenie týchto hodnôt.

50. Dnes taktiež prijímame rozhodnutie veľkého historického významu. Rozhodli sme sa vybudovať lepšiu budúcnosť pre všetkých ľudí, vrátane miliónov tých, ktorým bola odopretá šanca viesť dôstojný, patričný a uspokojivý život a dosiahnuť svoj plný ľudský potenciál. Môžeme byť prvou generáciou, ktorá uspeje v ukončení chudoby; a môžeme byť aj tou poslednou, ktorá má šancu zachrániť našu planétu. Ak uspejeme v našich cieľoch, svet bude v roku 2030 lepším miestom.

51. To, čo dnes vyhlasujeme - globálnu akčnú Agendu pre nasledujúcich 15 rokov - je chartou pre ľudí a planétu v dvadsiatom prvom storočí. Deti a mladí ľudia sú zásadnými faktormi zmeny a v nových Cieľoch nájdú platformu pre využitie svojich nekonečných kapacít aktivizmu pre vytvorenie lepšieho sveta.

52. "My, ľud" sú slávne úvodné slová Charty Organizácie Spojených národov. A sme to "my, ľud", ktorí sa dnes vydávame na cestu do roku 2030. Naša cesta bude zahŕňať vlády aj parlamenty, systém Spojených národov a ďalšie medzinárodné inštitúcie, lokálne úrady, domorodé obyvateľstvo, občiansku spoločnosť, obchodný aj súkromný sektor, vedeckú aj akademickú komunitu - a všetkých ľudí. Milióny sa už zapojili do tejto Agendy, a vytvorili z neho svoj vlastný. Je to Agenda ľudí, vytvorený ľuďmi a pre ľudí, a to, veríme, že zaistí jeho úspech.

53. Budúcnosť ľudstva a našej planéty leží v našich rukách. Leží aj v rukách dnešnej generácie mladých, ktorí pochodeň predajú budúcim generáciám. Zmapovali sme cestu k trvalo udržateľnému rozvoju; bude na nás všetkých, aby sme zaistili, že po nej prejdeme úspešne a že to, čo dosiahneme, bude nezvratné.

Ciele trvalo udržateľného rozvoja a súvisiace čiastkové ciele

54. Vychádzajúc z inkluzívneho procesu medzivládnych rokovaní a na základe návrhu otvorenej pracovnej skupiny pre Ciele trvalo udržateľného rozvoja,¹⁵ ktorý obsahuje aj úvod, ktorý tieto ciele zasadzuje do príslušného kontextu, nižšie uvádzame Ciele a súvisiace čiastkové ciele, na ktorých sme sa dohodli.

55. Ciele trvalo udržateľného rozvoja a súvisiace zámery sú integrované a nedeliteľné, svojou povahou globálne a aplikovateľné univerzálne, s ohľadom na rozdielne realie, kapacity a úrovne rozvoja jednotlivých krajín a rešpektujúc národné politiky a priority. Čiastkové ciele sú definované ako snaha niečo dosiahnuť na globálnej úrovni, pričom každá vláda si stanoví svoje vlastné národné ciele, ktoré sa budú riadiť globálnou snahou, ale ktoré budú zároveň brať do úvahy národné okolnosti. Každá vláda sa tiež rozhodne, ako budú tieto globálne čiastkové ciele, so zámerom niečo dosiahnuť, zapracované do národných plánovacích procesov, politik a stratégií. Je dôležité uviedomovať si spojenie medzi trvalo udržateľným rozvojom a ďalšími prebiehajúcimi procesmi v hospodárskej, sociálnej a environmentálnej oblasti.

56. Pri rozhodovaní o týchto Cieľoch a súvisiacich čiastkových cieľoch sme si uvedomovali, že každá krajina čelí špecifickým výzvam pri snahe o dosiahnutie trvalo udržateľného rozvoja a zdôrazňujeme špecifické výzvy, ktorým čelia najzraniteľnejšie krajiny, predovšetkým africké krajiny, najmenej rozvinuté krajiny, vnútrozemské rozvojové krajiny a malé rozvojové ostrovné štáty, ako aj špecifické výzvy, ktorým čelia krajiny so stredným príjmom. Krajiny, v ktorých sa odohrávajú konflikty, si taktiež vyžadujú osobitnú pozornosť.

57. Uvedomujeme si, že vstupné údaje pre niekoľko čiastkových cieľov sú stále nedostupné, a vyzývame k zvýšenej podpore posilnenia zberu údajov a budovania kapacít v členských štátoch, aby sa vytvorili národné a globálne východiská tam, kde zatiaľ neexistujú. Zaväzujeme sa riešiť túto medzeru v zbere údajov tak, aby sme lepšie informovali meranie pokroku, najmä pri tých čiastkových cieľoch uvedených nižšie, ktoré nemajú jasné číselné ciele.

58. Podporujeme prebiehajúce snahy krajín riešiť na iných fórach kľúčové problémy, ktoré predstavujú potenciálne výzvy implementácii našej Agendy a rešpektujeme nezávislé mandáty týchto procesov. Naším zámerom je, aby táto Agenda a jej implementácia podporili a zároveň nezasahovali do týchto ďalších procesov a rozhodnutí, ktoré sa v rámci nich prijímú.

59. Uvedomujeme si, že jestvujú rôzne prístupy, vízie, modely a nástroje, ktoré majú jednotlivé krajiny k dispozícii pre dosiahnutie trvalo udržateľného rozvoja v súlade s ich národnými okolnosťami a prioritami; a opätovne potvrdzujeme, že planéta Zem a jej ekosystémy sú našim spoločným domovom a "matka Zem" je spoločným výrazom, ktorý sa používa v mnohých krajinách a regiónoch.

---

¹⁵ Uvedené v správe otvorenej pracovnej skupiny Valného zhromaždenia pre Ciele trvalo udržateľného rozvoja (A/68/970 a kor. 1; pozri aj A/68/970/Add.1–3).

Ciele trvalo udržateľného rozvoja

- Cieľ 1. Ukončiť chudobu všade a vo všetkých jej formách.
- Cieľ 2. Ukončiť hlad, dosiahnuť potravinovú bezpečnosť a lepšiu výživu a podporovať trvalo udržateľné poľnohospodárstvo.
- Cieľ 3. Zabezpečiť zdravý život a podporovať blahobyt pre všetkých a v každom veku.
- Cieľ 4. Zabezpečiť inkluzívne, spravodlivé a kvalitné vzdelávanie a podporovať celoživotné vzdelávacie príležitosti pre všetkých
- Cieľ 5. Dosiahnuť rodovú rovnosť a posilniť postavenie všetkých žien a dievčat
- Cieľ 6. Zabezpečiť dostupnosť a trvalo udržateľný manažment vody a sanitárnych opatrení pre všetkých
- Cieľ 7. Zabezpečiť prístup k cenovo dostupným, spoľahlivým a trvalo udržateľným moderným zdrojom energie pre všetkých
- Cieľ 8. Podporovať trvalý, inkluzívny a trvalo udržateľný ekonomický rast, plnú a produktívnu zamestnanosť a dôstojnú prácu pre všetkých
- Cieľ 9. Vybudovať pevnú infraštruktúru, podporovať inkluzívnu a trvalo udržateľnú industrializáciu a posilniť inovácie
- Cieľ 10. Znížiť rozdiely v rámci a medzi krajinami
- Cieľ 11. Premeniť mestá a ľudské obydliá na inkluzívne, bezpečné, odolné a trvalo udržateľné
- Cieľ 12. Zabezpečiť trvalo udržateľnú spotrebu a výrobné schémy
- Cieľ 13. Podniknúť bezodkladné opatrenia na boj proti klimatickým zmenám a ich dôsledkom.*
- Cieľ 14. Zachovať a trvalo udržateľne využívať oceány, moria a zdroje mora na trvalo udržateľný rozvoj
- Cieľ 15. Chrániť, obnovovať a podporovať trvalo udržateľné využívanie pozemných ekosystémov, trvalo udržateľne manažovať lesné hospodárstvo, bojovať proti dezertifikácii a zastaviť spätnú degradáciu krajiny a stratu biodiverzity
- Cieľ 16. Podporovať mierovú inkluzívnu spoločnosť v prospech trvalo udržateľného rozvoja. Poskytnúť prístup k spravodlivosti pre všetkých a budovať efektívne, transparentné a inkluzívne inštitúcie na všetkých úrovniach.

- Cieľ 17. Posilniť prostriedky implementácie a revitalizácie globálneho partnerstva pre trvalo udržateľný rozvoj

* Uznávajúc, že Rámcový dohovor OSN o zmene klímy je primárnym medzinárodným a medzivládnyim fórom na rokovanie o reakcii celého sveta na klimatické zmeny.

Cieľ 1. Ukončiť chudobu všade a vo všetkých jej formách

1.1 Do roku 2030 odstrániť extrémnu chudobu všetkých ľudí a všade, ktorá sa v súčasnosti definuje ako chudoba ľudí, ktorí žijú z menej než 1,25 dolára na deň

1.2 Do roku 2030 znížiť aspoň o polovicu podiel mužov, žien a detí všetkých vekových kategórií, ktorí žijú v chudobe vo všetkých jej rozmeroch podľa národných definícií

1.3 Implementovať národne primerané systémy a opatrenia sociálnej ochrany pre všetkých, vrátane minimálnej mzdy, a do roku 2030 dosiahnuť podstatné pokrytie chudobných a zraniteľných

1.4 Do roku 2030 zabezpečiť, aby mali všetci muži a ženy, najmä tí chudobní a zraniteľní, rovnaké práva na ekonomické zdroje, ako aj prístup k základným službám, vlastníctvu a kontrole nad pôdou a iným formám vlastníctva, dedeniu, prírodným zdrojom, primeraným novým technológiám a finančným službám, vrátane mikrofinancovania

1.5 Do roku 2030 vybudovať odolnosť chudobných a tých, ktorí sa nachádzajú v zraniteľných situáciách, a znížiť ich zraniteľnosť a vystavenie extrémnym udalostiam súvisiacich s klímou a ďalším ekonomickým, sociálnym a environmentálnym šokom a katastrofám

1.a Zabezpečiť významnú mobilizáciu prostriedkov z rôznych zdrojov, a to aj prostredníctvom rozšírenej rozvojovej spolupráce, aby sme zabezpečili primerané a predvídateľné prostriedky pre rozvojové krajiny, najmä pre najmenej rozvinuté krajiny, pre implementáciu programov a politík pre ukončenie chudoby vo všetkých jej rozmeroch

1.b Vytvoriť vhodné rámce politiky na národnej, regionálnej a medzinárodnej úrovni, založené na rozvojových stratégiách, ktoré sú zamerané na chudobných a rodovo citlivé, pre podporu urýchleného investovania do krokov, ktoré majú odstrániť chudobu

Cieľ 2. Ukončiť hlad, dosiahnuť potravinovú bezpečnosť a lepšiu výživu a podporovať trvalo udržateľné poľnohospodárstvo

2.1 Do roku 2030 ukončiť hlad a zabezpečiť prístup všetkých ľudí, najmä chudobných a ľudí v zraniteľných situáciách, vrátane malých detí, k bezpečnému, výživnému a dostatočnému jedlu a to po celý rok

2.2 Do roku 2030 ukončiť všetky formy podvýživy, vrátane dosiahnutia medzinárodne dohodnutých cieľov týkajúcich sa zastaveného vývoja a kachexie u detí do piatich rokov života do roku 2025, a riešiť výživové potreby dospelých dievčat, tehotných a dojčiacich matiek a starších ľudí

2.3 Do roku 2030 zdvojnásobiť poľnohospodársku produktivitu a príjmy malých producentov potravín, najmä žien, domorodého obyvateľstva, rodinných farmárov, pastierov a rybárov, a to aj prostredníctvom bezpečného a rovnakého prístupu k pôde, ďalším produktívnym zdrojom a vstupom, vedomostiam, finančným službám, trhom a príležitostiam pre pridanie hodnoty a nefarmárske zamestnanie

2.4 Do roku 2030 zabezpečiť udržateľné systémy produkcie potravín a implementovať odolné poľnohospodárske praktiky, ktoré zvýšia produktivitu a výrobu, ktoré pomôžu zachovávať ekosystémy, ktoré posilnia schopnosť adaptácie na klimatické zmeny, extrémne poveternostné podmienky, sucho, záplavy a iné prírodné katastrofy a ktoré progresívne zlepšia kvalitu pôdy

2.5 Do roku 2020 zachovať genetickú rôznorodosť semien, pestovaných rastlín a chovaných a domestikovaných zvierat a ich príslušných divo žijúcich druhov, a to aj prostredníctvom vhodne manažovaných a diverzifikovaných bánk semien a rastlín na národnej, regionálnej a medzinárodnej úrovni, a presadzovať prístup k spravodlivému deleniu sa o prospech vyplývajúci z využívania genetických zdrojov a súvisiacich tradičných vedomostí, ako sa medzinárodne dohodlo

2.a Zvýšiť investície, a to aj prostredníctvom rozšírenej medzinárodnej spolupráce, do vidieckej infraštruktúry, poľnohospodárskeho výskumu a rozšírených služieb, rozvoja technológie a génových buniek rastlín a hospodárskych zvierat s cieľom zvýšenia produktívnej poľnohospodárskej kapacity v rozvojových krajinách, najmä v najmenej rozvinutých krajinách

2.b Napraviť a zamedziť obchodným obmedzeniam a deformáciám na svetovom poľnohospodárskom trhu, a to aj prostredníctvom paralelnej eliminácie všetkých foriem poľnohospodárskych vývozných dotácií a všetkých vývozných opatrení s podobným účinkom, v súlade s mandátom kola rokovaní z Doha

2.c Prijatť opatrenia na zabezpečenie riadneho fungovania komoditných trhov s potravinami a ich derivátov a podporiť včasný prístup k trhovým informáciám, vrátane tých o potravinových rezervách, aby sa pomohla obmedziť extrémna krehkosť cien potravín

Cieľ 3. Zabezpečiť zdravý život a podporovať blahobyt pre všetkých a v každom veku

3.1 Do roku 2030 znížiť globálnu mieru úmrtnosti matiek na menej než 70 na 100.000 živo narodených detí

3.2 Do roku 2030 zabrániť úmrtiam novorodencov a detí do piatich rokov života, ktorým sa dá predísť, pričom všetky krajiny si kladú za cieľ znížiť novorodeneckú úmrtnosť aspoň na 12 na 1 000 živo narodených detí a úmrtnosť detí do piatich rokov života aspoň na 25 na 1 000 živo narodených detí

3.3 Do roku 2030 ukončiť epidémiu AIDS, tuberkulózy, malárie a zanedbávaných tropických chorôb a bojovať s hepatitídou, ochoreniami prenášanými vodou a ďalšími prenosnými chorobami

3.4 Do roku 2030 o jednu tretinu znížiť predčasnú úmrtnosť z dôvodu neprenosných chorôb prostredníctvom prevencie a liečby a presadzovať duševné zdravie a blahobyt

3.5 Posilniť prevenciu a liečbu závislostí na látkach, vrátane narkotík a škodlivého požívania alkoholu

3.6 Do roku 2020 znížiť o polovicu počet celosvetových úmrtí a zranení spôsobených dopravnými nehodami

3.7 Do roku 2030 zabezpečiť univerzálny prístup k zdravotnej starostlivosti v oblasti sexuálneho a reprodukčného zdravia, a to aj pre plánovanie rodiny, poskytovanie informácií a vzdelania rodinám, a integráciu reprodukčného zdravia do národných stratégií a programov

3.8 Dosiahnuť univerzálne pokrytie zdravotnej starostlivosti, vrátane ochrany finančného rizika, prístupu ku kvalitnej základnej zdravotnej starostlivosti a prístupu k bezpečným, účinným, kvalitným a cenovo dostupným základným liekom a vakcínam pre všetkých

3.9 Do roku 2030 podstatne znížiť počet úmrtí a ochorení spôsobených nebezpečnými chemickými látkami, znečistením a kontamináciou vzduchu, vody a pôdy

3.a Posilniť implementáciu Rámcového dohovoru Svetovej zdravotníckej organizácie o kontrole tabaku vo všetkých krajinách, podľa potreby

3.b Podporovať výskum a vývoj vakcín a liekov pre prenosné aj neprenosné choroby, ktoré primárne ohrozujú rozvojové krajiny, poskytnúť prístup k cenovo dostupným základným liekom a vakcínam, v súlade s deklaráciou z Dohy o dohode TRIPS a verejnom zdraví, ktorá potvrdzuje právo rozvojových krajín plne využívať ustanovenia Dohody o obchodných aspektoch práv duševného vlastníctva pokiaľ ide o flexibilitu pri ochrane verejného zdravia, a najmä poskytnúť prístup k liekom pre všetkých

3.c Podstatne zvýšiť financovanie zdravotnej starostlivosti a prijímanie, rozvoj, školenie a udržiavanie zdravotných pracovníkov v rozvojových krajinách, najmä v najmenej rozvinutých krajinách a malých rozvojových ostrovných štátoch

3.d Posilniť kapacitu všetkých krajín, najmä rozvojových krajín, pre včasné varovanie, znižovanie rizika a manažment národných a globálnych zdravotných rizík

Cieľ 4. Zabezpečiť inkluzívne, spravodlivé a kvalitné vzdelávanie a podporovať celoživotné vzdelávacie príležitosti pre všetkých

4.1 Do roku 2030 zabezpečiť, aby všetky dievčatá a chlapci dokončili bezplatné, spravodlivé a kvalitné základné vzdelanie a strednoškolské vzdelanie vedúce k relevantným a efektívnym výsledkom vzdelávania

4.2 Do roku 2030 zabezpečiť, aby všetky dievčatá a chlapci mali prístup ku kvalitnému vývoju a starostlivosti v ranom detstve a predškolskému vzdelávaniu tak, aby boli pripravení na základné vzdelávanie

4.3 Do roku 2030 zabezpečiť rovnaký prístup pre všetky ženy a mužov ku kvalitnému technickému, odbornému a vyššiemu vzdelávaniu, vrátane vysokoškolského

4.4 Do roku 2030 podstatne zvýšiť počet mladých ľudí a dospelých, ktorí majú relevantné zručnosti, vrátane technických a odborných zručností, pre vzdelávanie, dôstojnú prácu a podnikanie

4.5 Do roku 2030 odstrániť rodové nerovnosti vo vzdelávaní a zabezpečiť rovnaký prístup ku všetkým úrovňam vzdelávania a odborného vzdelávania pre zraniteľných, vrátane osôb s postihnutím, domorodého obyvateľstva a detí v zraniteľných situáciách

4.6 Do roku 2030 zabezpečiť, aby všetci mladí ľudia a podstatný podiel dospelých, mužov aj žien, dosiahli gramotnosť a schopnosť počítať

4.7 Do roku 2030 zabezpečiť, aby všetky vzdelávajúce sa osoby získali vedomosti a zručnosti potrebné pre presadzovanie trvalo udržateľného rozvoja, a to aj, okrem iného, prostredníctvom vzdelávania pre trvalo udržateľný rozvoj a udržateľný životný štýl, ľudské práva, rodovú rovnosť, presadzovanie kultúry mieru a nenásilia, globálneho občianstva a ocenenia kultúrnej rôznorodosti a prispievania kultúry k trvalo udržateľnému rozvoju

4.a Budovať a zlepšovať úroveň vzdelávacích zariadení, ktoré budú rodovo citlivé a citlivé pre deti a postihnutých a poskytovať bezpečné, nenásilné, inkluzívne a efektívne vzdelávacie prostredie pre všetkých

4.b Do roku 2020 podstatne celosvetovo rozšíriť počet štipendií dostupných pre rozvojové krajiny, najmä najmenej rozvinuté krajiny, malé ostrovné rozvojové štáty a africké krajiny, pre zápis na vyššie štúdium, vrátane odborného štúdia a informačných a komunikačných technológií, technických, inžinierskych a vedeckých programov, v rozvinutých krajinách a iných rozvojových krajinách

4.c Do roku 2030 podstatne zvýšiť prísun kvalifikovaných učiteľov, a to aj prostredníctvom medzinárodnej spolupráce pre prípravu učiteľov v rozvojových krajinách, najmä najmenej rozvinutých krajinách a malých ostrovných rozvojových štátoch

Cieľ 5. Dosiahnuť rodovú rovnosť a posilniť postavenie všetkých žien a dievčat

5.1 Ukončiť všetky formy diskriminácie voči ženám a dievčatám a to všade

5.2 Odstrániť všetky formy násilia na všetkých ženách a dievčatách vo verejnej a súkromnej sfére, vrátane nelegálneho obchodovania a sexuálneho a iného zneužívania

5.3 Odstrániť všetky škodlivé praktiky, ako sú detské, skoré a nútené manželstvá a mrzačenie ženských pohlavných orgánov

5.4 Uznávať a ceniť si neplatenú starostlivosť a domácu prácu prostredníctvom poskytovania verejných služieb, infraštruktúry a politík sociálnej ochrany a presadzovania spoločnej zodpovednosti v rámci domácnosti a rodiny tak ako je vhodné v príslušnej krajine

5.5 Zabezpečiť, aby ženy mali plnú účinnú účasť na a rovnaké príležitosti vodcovstva na všetkých úrovniach rozhodovania v politickom, ekonomickom a verejnom živote

5.6 Zabezpečiť univerzálny prístup k zdravotnej starostlivosti v oblasti sexuálneho a reprodukčného zdravia a reprodukčným právam tak ako sa dohodlo v súlade s Akčným programom medzinárodnej konferencie o populácii a rozvoji a Akčnou platformou z Pekingu a záverečnými dokumentmi konferencií o ich zhodnotení

5.a Prijatť reformy s cieľom poskytnúť ženám rovnaké práva na ekonomické zdroje, ako aj prístup k vlastníctvu a kontrole nad pôdou a k iným formám vlastníctva, finančným službám, dedeniu a prírodným zdrojom, v súlade s národnou legislatívou

5.b Zlepšiť využívanie podporných technológií, najmä informačných a komunikačných technológií, s cieľom presadzovania posilnenia postavenia žien

5.c Prijatť a posilniť náležité politiky a vykonateľnú legislatívu pre presadzovanie rodovej rovnosti a posilnenia postavenia všetkých žien a dievčat na všetkých úrovniach

Cieľ 6. Zabezpečiť dostupnosť a trvalo udržateľný manažment vody a sanitárnych opatrení pre všetkých

6.1 Do roku 2030 dosiahnuť univerzálny a spravodlivý prístup k bezpečnej a cenovo dostupnej pitnej vode pre všetkých

6.2 Do roku 2030 dosiahnuť prístup k primeranej a spravodlivej hygiene pre všetkých a zabrániť vykonávaniu fyziologických potrieb mimo sociálnych zariadení, s osobitnou pozornosťou na potreby žien a dievčat a tých, ktorí sú v zraniteľných situáciách

6.3 Do roku 2030 zlepšiť kvalitu vody znižovaním znečistenia, elimináciou skládkovania a minimalizáciou vypúšťania škodlivých chemikálií a materiálov, so znížením podielu nespracovanej odpadovej vody o polovicu a podstatným zvýšením celosvetového recyklovania a bezpečného opätovného využitia

6.4 Do roku 2030 podstatne zvýšiť účinnosť využívania vody naprieč všetkými sektormi a zabezpečiť udržateľné čerpanie a dodávky sladkej vody tak, aby sa riešil nedostatok vody a podstatne znížil počet ľudí, ktorí trpia nedostatkom vody

6.5 Do roku 2030 implementovať integrované manažovanie vodných zdrojov na všetkých úrovniach, a to podľa potreby aj cezhraničnou spoluprácou

6.6 Do roku 2020 chrániť a obnoviť ekosystémy súvisiace s vodou, vrátane hôr, lesov, mokradí, riek, podzemných vôd a jazier

6.a Do roku 2030 rozšíriť medzinárodnú spoluprácu a podporu budovania kapacít pre rozvojové krajiny pri činnostiach a programoch súvisiacich s vodou a hygienou, vrátane zachytávania dažďovej vody, odsoľovania, efektívneho hospodárenia s vodou, čistenia odpadových vôd, technológií recyklovania a opätovného využívania

6.b Podporovať a posilňovať účasť miestnych komunít na zlepšovaní manažovania vody a hygieny

Cieľ 7 Zabezpečiť prístup k cenovo dostupným, spoľahlivým a trvalo udržateľným moderným zdrojom energie pre všetkých

7.1 Do roku 2030 zabezpečiť univerzálny prístup k cenovo dostupným, spoľahlivým a moderným energetickým službám

7.2 Do roku 2030 podstatne zvýšiť podiel obnoviteľnej energie v globálnom energetickom mixe

7.3 Do roku 2030 zdvojnásobiť globálnu mieru zlepšovania energetickej účinnosti

7.a Do roku 2030 rozšíriť medzinárodnú spoluprácu pri napomáhaní prístupu k výskumu a technológii čistej energie, vrátane obnoviteľnej energie, energetickej účinnosti a pokročilejšej a čistejšej technológii fosílnych palív, a presadzovať investície do energetickej infraštruktúry a technológie čistej energie

7.b Do roku 2030 rozšíriť infraštruktúru a vylepšiť technológie pre poskytovanie moderných a udržateľných energetických služieb pre všetkých v rozvojových krajinách, najmä v najmenej rozvinutých krajinách, malých rozvojových ostrovných štátoch a vnútrozemských rozvojových krajinách, v súlade s ich príslušnými podpornými programami

Cieľ 8. Podporovať trvalý, inkluzívny a trvalo udržateľný ekonomický rast, plnú a produktívnu zamestnanosť a dôstojnú prácu pre všetkých

8.1 Udržať ekonomický rast na obyvateľa v súlade s okolnosťami jednotlivých krajín a, predovšetkým, najmenej 7 % rast hrubého domáceho produktu ročne v najmenej rozvinutých krajinách

8.2 Dosiahnuť vyššie úrovne ekonomickej produktivity prostredníctvom diverzifikácie, technologického vylepšovania a inovácií, a to aj prostredníctvom

zamerania sa na sektory s vysokou pridanou hodnotou a s vysokým podielom ľudskej práce.

8.3 Presadzovať politiky zamerané na rozvoj, ktoré podporujú produktívne činnosti, vytváranie dôstojných pracovných miest, podnikanie, tvorivosť a inovácie, a povzbudzujú formalizáciu a rast mikro, malých a stredných podnikov, a to aj prostredníctvom prístupu k finančným službám

8.4 Do roku 2030 progresívne zlepšiť efektívne využívanie zdrojov na globálnej úrovni v spotrebe aj výrobe a snažiť sa oddeliť ekonomický rast od poškodzovania životného prostredia v súlade s 10-ročným rámcovým programom udržateľnej výroby a spotreby, pričom rozvinuté krajiny by sa mali ujať vedenia

8.5 Do roku 2030 dosiahnuť plné a produktívne zamestnanie a dôstojnú prácu pre všetky ženy a mužov, vrátane mladých ľudí a osôb s postihnutím, a rovnakú mzdu za prácu rovnakej hodnoty

8.6 Do roku 2020 podstatne znížiť podiel mladých ľudí, ktorí nemajú zamestnanie, vzdelanie, alebo odbornú výučbu

8.7 Prijatť okamžité a účinné opatrenia na odstránenie nútenej práce, ukončenie moderného otroctva a nelegálneho obchodovania s ľuďmi a zabezpečenie zákazu a odstránenie najhorších foriem detskej práce, vrátane náboru a využívania detských vojakov, a do roku 2025 ukončiť detskú prácu vo všetkých jej formách

8.8 Chrániť pracovné práva a presadzovať bezpečné a spoľahlivé pracovné prostredie pre všetkých pracujúcich, vrátane migrujúcich pracovníkov, predovšetkým migrantiek, a tých, ktorých zamestnanie je neisté

8.9 Do roku 2030 vypracovať a implementovať politiky pre presadzovanie udržateľného cestovného ruchu, ktorý tvorí pracovné miesta a presadzuje miestnu kultúru a produkty

8.10 Posilniť kapacitu domácich finančných inštitúcií s cieľom povzbudenia a rozšírenia prístupu k bankovým, poisťným a finančným službám pre všetkých

8.a Zvýšiť pomoc pre obchod na podporu rozvojových krajín, najmä najmenej rozvinutých krajín, a to aj prostredníctvom Rozšíreného integrovaného rámca pre technickú pomoc súvisiacu s obchodom pre najmenej rozvinuté krajiny

8.b Do roku 2020 vypracovať a sfunkčniť globálnu stratégiu pre zamestnávanie mladých a implementovať Globálny pakt Medzinárodnej organizácie práce pre zachovanie pracovných miest

Cieľ 9. Vybudovať pružnú infraštruktúru, podporovať inkluzívnu a trvalo udržateľnú industrializáciu a posilniť inovácie

9.1 Vyvinúť kvalitnú, spoľahlivú, udržateľnú a pružnú infraštruktúru, vrátane regionálnej a cezhraničnej infraštruktúry, s cieľom podpory ekonomického rozvoja a ľudského blahobytu, so zameraním na cenovo dostupný a spravodlivý prístup pre všetkých

9.2 Presadzovať inkluzívnu a udržateľnú industrializáciu a do roku 2030 podstatne zvýšiť podiel priemyslu na zamestnaní a hrubom domácom produkte, v súlade s okolnosťami jednotlivých krajín, a zdvojnásobiť jeho podiel v najmenej rozvinutých krajinách

9.3 Zvýšiť prístup malých priemyselných a iných podnikov, najmä v rozvojových krajinách, k finančným službám, vrátane dostupného úverovania, a ich integráciu do hodnotových reťazcov a na trhy

9.4 Do roku 2030 vylepšiť infraštruktúru a modernizovať priemysel tak, aby bol udržateľný, so zvýšenou efektívnosťou využívania zdrojov a lepším prijímaním čistých a ekologických technológií a priemyselných procesov, pričom všetky krajiny prijímú kroky podľa svojich schopností

9.5 Rozšíriť vedecký výskum, vylepšiť technologické schopnosti priemyselných odvetví vo všetkých krajinách, predovšetkým v rozvojových krajinách, vrátane podpory inovácie a podstatného zvýšenia počtu pracovníkov vo výskume a vývoji na 1 milión obyvateľov do roku 2030, ako aj verejného a súkromného výskumu a výdavkov na rozvoj

9.a Napomáhať rozvoju udržateľnej a odolnej infraštruktúry v rozvojových krajinách prostredníctvom zvýšenej finančnej, technologickej a technickej pomoci africkým krajinám, najmenej rozvinutým krajinám, vnútrozemským rozvojovým krajinám a malým rozvojovým ostrovným štátom

9.b Podporovať domáci technologický vývoj, výskum a inovácie v rozvojových krajinách, a to aj prostredníctvom zabezpečenia priaznivého prostredia politiky pre, okrem iného, priemyselnú diverzifikáciu a pridávanie hodnoty komoditám

9.c Významne zvýšiť prístup k informačným a komunikačným technológiám a snažiť sa poskytovať univerzálny a cenovo dostupný prístup na internet v najmenej rozvinutých krajinách do roku 2020

Cieľ 10. Znížiť rozdiely v rámci a medzi krajinami

10.1 Do roku 2030 progresívne dosiahnuť a udržať rast príjmu spodných 40 % populácie v miere vyššej než je národný priemer

10.2 Do roku 2030 posilniť postavenie a presadzovať sociálnu, politickú a ekonomickú inklúziu všetkých, bez ohľadu na vek, pohlavie, postihnutie, rasu, pôvod, etnicitu, náboženstvo, alebo ekonomické či iné postavenie

10.3 Zaisťovať rovnaké príležitosti a znížiť nerovnosť vo výsledkoch, a to aj prostredníctvom odstránenia diskriminačných zákonov, politík a praktík, a presadzovania vhodnej legislatívy, politík a opatrení v tomto ohľade

10.4 Prijatť politiky, najmä fiškálne, mzdové a politiky sociálnej ochrany, a progresívne dosiahnuť lepšiu rovnosť

10.5 Zlepšiť reguláciu a monitorovanie globálnych finančných trhov a inštitúcií a posilniť implementáciu takých predpisov

10.6 Zabezpečiť lepšie zastúpenie a hlas pre rozvojové krajiny pri rozhodovaní v globálnych medzinárodných ekonomických a finančných inštitúciách s cieľom vytvorenia efektívnejších, dôveryhodnejších, zodpovednejších a legitímnejších inštitúcií

10.7 Uľahčiť systematickú, bezpečnú, pravidelnú a zodpovednú migráciu a mobilitu ľudí, a to aj prostredníctvom implementácie plánovaných a dobre manažovaných migračných politík

10.a Implementovať zásadu osobitného a diferencovaného zaobchádzania s rozvojovými krajinami, predovšetkým najmenej rozvinutými krajinami, v súlade s dohodami Svetovej obchodnej organizácie

10.b Podporovať oficiálnu rozvojovú pomoc a finančné toky, a to aj prostredníctvom priamych zahraničných investícií, štátom s najväčšou potrebou, predovšetkým najmenej rozvinutým krajinám, africkým krajinám, malým rozvojovým ostrovným štátom a vnútrozemským rozvojovým krajinám v súlade s ich národnými plánmi a programami

10.c Do roku 2030 znížiť na menej než 3 % transakčné náklady na zasielanie peňazí, ktoré migranti posielajú do krajiny pôvodu a eliminovať koridory zasielania peňazí, ktoré majú náklady vyššie než 5 %

Cieľ 11. Premeniť mestá a ľudské obydliá na inkluzívne, bezpečné, odolné a trvalo udržateľné

11.1 Do roku 2030 zabezpečiť pre všetkých prístup k primeranému, bezpečnému a cenovo dostupnému bývaniu a základným službám a vylepšiť zanedbané chudobné sídliska

11.2 Do roku 2030 poskytnúť prístup k bezpečným, cenovo dostupným, prístupným a udržateľným dopravným systémom pre všetkých, zlepšiť bezpečnosť na cestách, obzvlášť rozširovaním verejnej dopravy, s osobitnou pozornosťou venovanou potrebám ľudí v zraniteľných situáciách, žien, detí, osôb s postihnutím a starších osôb

11.3 Do roku 2030 zvýšiť inkluzívnu a udržateľnú urbanizáciu a kapacitu pre participatívne, integrované a udržateľné plánovanie a manažovanie ľudských sídel vo všetkých krajinách

11.4 Posilniť snahy chrániť a ochraňovať kultúrne a prírodné dedičstvo sveta

11.5 Do roku 2030 podstatne znížiť počet úmrtí a počet zasiahnutých ľudí a podstatne znížiť priame ekonomické straty vzhľadom na globálny hrubý domáci produkt, spôsobené katastrofami, vrátane katastrof súvisiacich s vodným živlom, so zameraním na ochranu chudobných a ľudí v zraniteľných situáciách

11.6 Do roku 2030 znížiť negatívny environmentálny dopad miest v prepočte na jedného obyvateľa, a to aj prostredníctvom osobitnej pozornosti venovanej kvalite vzduchu a odpadovému hospodárstvu komunálneho a iného odpadu

11.7 Do roku 2030 zabezpečiť univerzálny prístup k bezpečným, inkluzívnym a dostupným zeleným a verejným priestorom, predovšetkým pre ženy a deti, staršie osoby a osoby s postihnutím

11.a Podporovať pozitívne ekonomické, sociálne a environmentálne prepojenia medzi mestskými, prímestskými a vidieckymi oblasťami posilňovaním plánovania národného a regionálneho rozvoja

11.b Do roku 2020 podstatne zvýšiť počet miest a ľudských sídiel, ktoré prijali a implementovali integrované politiky a plány smerom k inklúzii, efektívnemu využívaniu zdrojov, zmierňovaniu a adaptácii na klimatické zmeny, odolnosti voči prírodným katastrofám, a vypracovať a implementovať, v súlade s Rámcom pre znižovanie rizika katastrof zo Sendai 2015–2030, systematické manažovanie rizika katastrof na všetkých úrovniach

11.c Podporovať najmenej rozvinuté krajiny, a to aj prostredníctvom finančnej a technickej pomoci, pri budovaní udržateľných a odolných budov s použitím miestnych materiálov

Cieľ 12. Zabezpečiť trvalo udržateľnú spotrebu a výrobné schémy

12.1 Implementovať 10-ročný rámcový program udržateľnej spotreby a výroby, pričom všetky krajiny musia konať, tie rozvinuté vo vedúcej úlohe, s ohľadom na rozvoj a schopnosti rozvojových krajín

12.2 Do roku 2030 dosiahnuť udržateľné manažovanie a efektívne využívanie prírodných zdrojov

12.3 Do roku 2030 znížiť o polovicu podiel na jedného obyvateľa globálneho plytvania potravinami na maloobchodnej a spotrebiteľskej úrovni a znížiť potravinové straty v rámci výrobných a dodávateľských reťazcov, vrátane strát po zbere

12.4 Do roku 2020 dosiahnuť environmentálne náležité hospodárenie s chemickými látkami a všetkými druhmi odpadov počas ich životného cyklu, v súlade s dohodnutými medzinárodnými rámcami, a podstatne znížiť ich vypúšťanie do atmosféry, vody a pôdy s cieľom minimalizácie ich negatívnych dopadov na ľudské zdravie a životné prostredie

12.5 Do roku 2030 podstatne znížiť tvorbu odpadov prostredníctvom prevencie, redukcie, recyklovania a opätovného použitia

12.6 Nabádať firemné spoločnosti, najmä veľké a nadnárodné spoločnosti, aby prijali udržateľné praktiky a zapracovali informácie o udržateľnosti do ich vykazovacích cyklov

12.7 Presadzovať prax verejného obstarávania, ktorá je udržateľná, v súlade s národnými politikami a prioritami jednotlivých krajín

12.8 Do roku 2030 zabezpečiť, aby ľudia všade na svete mali relevantné informácie a povedomie o trvalo udržateľnom rozvoji a životnom štýle v harmónii s prírodou

12.a Podporovať rozvojové krajiny, aby sa posilnila ich vedecká a technologická kapacita pre pokrok smerom k udržateľnejším modelom spotreby a výroby

12.b Vyvinúť a implementovať nástroje pre monitorovanie dopadov trvalo udržateľného rozvoja pre udržateľný cestovný ruch, ktorý tvorí pracovné miesta a presadzuje miestnu kultúru a produkty

12.c Racionalizovať neefektívne dotácie na fosílna palivá, ktoré podporujú nehospodárnu spotrebu odstraňovaním narušovania trhov, v súlade s okolnosťami jednotlivých krajín, a to aj prostredníctvom reštrukturalizácie zdaňovania a vyradovania tých škodlivých dotácií, tam kde sú, z dôvodu ich dopadov na životné prostredie, s ohľadom na osobitné potreby a podmienky rozvojových krajín a na minimalizáciu možných negatívnych dopadov ich rozvoja takým spôsobom, ktorý bude chrániť chudobné a zasiahanuté komunity

Cieľ 13. Podniknúť bezodkladné opatrenia na boj proti klimatickým zmenám a ich dôsledkom.*

13.1 Posilniť odolnosť a adaptačnú schopnosť na riziká spojené s klimatickými zmenami a prírodnými katastrofami vo všetkých krajinách

13.2 Integrovat' opatrenia týkajúce sa klimatických zmien do národných politík, stratégií a plánovania

* Uznávajúc, že Rámcový dohovor OSN o zmene klímy je primárnym medzinárodným a medzivládnyim fórom na rokovanie o reakcii celého sveta na klimatické zmeny.

13.3 Zlepšiť vzdelávanie, zvýšiť verejnú informovanosť a ľudskú a inštitucionálnu kapacitu pre zmierňovanie klimatických zmien, adaptáciu na klimatické zmeny, znižovanie ich dopadov a včasné varovanie

13.a Implementovať záväzok, ktorý prijali rozvinuté krajiny ako strany Rámcového dohovoru Organizácie Spojených národov o klimatických zmenách dosiahnuť mobilizáciu spoločných 100 miliárd dolárov ročne do roku 2020 zo všetkých zdrojov pre riešenie potrieb rozvojových krajín v kontexte zmysluplných opatrení zmierňovania a transparentnosti implementácie a plného sprevádzkovania Zeleného klimatického fondu prostredníctvom jeho aktivovania čo najskôr

13.b Presadzovať mechanizmy pre zvyšovanie kapacity pre efektívne plánovanie a manažovanie súvisiace s klimatickými zmenami v najmenej rozvinutých krajinách a malých rozvojových ostrovných štátoch, vrátane zamerania sa na ženy, mladých a miestne a marginalizované komunity

Cieľ 14. Zachovať a trvalo udržateľne využívať oceány, moria a zdroje mora na trvalo udržateľný rozvoj

14.1 Do roku 2025 zabrániť a významne znížiť morské znečisťovanie všetkého druhu, najmä zo suchozemských činností, vrátane zvyškov a nečistôt v moriach a znečisťovania živín

14.2 Do roku 2020 udržateľne manažovať a chrániť morské a pobrežné ekosystémy, aby sa zabránilo významným negatívnym dopadom, a to aj prostredníctvom posilňovania ich odolnosti, a prijať kroky na ich obnovu pre dosiahnutie zdravých a produktívnych oceánov

14.3 Minimalizovať a riešiť dopady okysľovania oceánov, a to aj prostredníctvom rozšírenej vedeckej spolupráce na všetkých úrovniach

14.4 Do roku 2020 efektívne regulovať zber a ukončiť nadmerný výlov rýb, nelegálne, nevykazované a neregulované rybárstvo a deštruktívne rybárske praktiky a implementovať vedecky založené plány manažovania s cieľom obnovenia rybích populácií a to v čo najkratšom možnom čase, prínajmenšom na úroveň, ktorá dokáže vyprodukovať maximálny udržateľný úlovok tak, ako je dané jeho biologickou charakteristikou

14.5 Do roku 2020 zachovať v rámci ochrany pred ľudskými zásahmi aspoň 10 % pobrežných a morských oblastí, v súlade s národným a medzinárodným právom a na základe najlepších dostupných vedeckých informácií

14.6 Do roku 2020 zakázať určité druhy dotácií rybolovu, ktoré prispievajú k nadbytočnej kapacity a nadmernému výlovu, odstrániť dotácie, ktoré prispievajú k nelegálnemu, nevykazovanému a neregulovanému rybolovu a zdržať sa zavádzania takých nových dotácií, pričom sa berie do úvahy, že primerané a účinné osobitné a rozdielne zaobchádzanie s rozvojovými a najmenej rozvinutými krajinami by malo byť nedeliteľnou súčasťou rokovaní Svetovej obchodnej organizácie o dotáciách rybolovu¹⁶

14.7 Do roku 2030 zvýšiť ekonomický prospech pre malé rozvojové ostrovné štáty a najmenej rozvinuté krajiny z udržateľného využívania morských zdrojov, a to aj prostredníctvom udržateľného manažovania rybolovu, akvakultúry a cestovného ruchu

---

¹⁶ Pričom sa berú do úvahy prebiehajúce rokovania Svetovej obchodnej organizácie, Rozvojový program z Dohy a ministerský mandát Hongkongu.

14.a Zvýšiť vedecké znalosti, vyvíjať výskumné kapacity a presúvať morské technológie, s ohľadom na Kritériá a usmernenia Medzivládnej oceánografickej komisie týkajúce sa transferu morských technológií s cieľom zlepšenia zdravia oceánov a zvýšenia príspevku morskej biodiverzity k rozvoju rozvojových krajín, najmä malých rozvojových ostrovných štátov a najmenej rozvinutých krajín

14.b Zabezpečiť prístup drobných remeselných rybárov k morským zdrojom a trhom

14.c Zlepšiť ochranu a udržateľné využívanie oceánov a ich zdrojov aplikovaním medzinárodného práva tak ako je uvedené v Dohovore Organizácie Spojených národov o morskom práve, ktorý poskytuje právny rámec pre ochranu oceánov pred ľudskými zásahmi a pre udržateľné využívanie oceánov a ich zdrojov tak ak je uvedené v bode 158 s názvom "Budúcnosť, ktorú chceme"

Cieľ 15. Chrániť, obnovovať a podporovať trvalo udržateľné využívanie pozemných ekosystémov, trvalo udržateľne manažovať lesné hospodárstvo, bojovať proti premene krajiny na púšť a zastaviť spätnú degradáciu krajiny a stratu biodiverzity

15.1 Do roku 2020 zaistiť ochranu pred ľudskými zásahmi, obnovu a udržateľné využívanie pozemských a vnútrozemských sladkovodných ekosystémov a ich služieb, najmä lesov, mokradí, hôr a suchých oblastí, v súlade s povinnosťami podľa medzinárodných dohôd

15.2 Do roku 2020 presadzovať implementáciu udržateľného obhospodarovania všetkých typov lesov, zastaviť odlesňovanie, obnoviť zničené lesy a podstatne zvýšiť zalesňovanie a opätovné zalesňovanie na celosvetovej úrovni

15.3 Do roku 2030 bojovať s rozširovaním púští, obnoviť zničenú krajinu a pôdu, vrátane krajiny zasiahnutej rozširovaním púští, suchom a záplavami, a snažiť sa dosiahnuť svet, ktorý bude neutrálny čo do degradácie krajiny

15.4 Do roku 2030 zaistiť ochranu horských ekosystémov pred ľudskými zásahmi, vrátane ich biodiverzity, s cieľom zlepšenia ich schopnosti poskytovať prospech, ktorý je zásadný pre trvalo udržateľný rozvoj

15.5 Okamžite a vo významnej miere konať s cieľom zníženia zhoršovania prirodzených biotopov, zastavenia straty biodiverzity a do roku 2020 ochrániť a zabrániť vyhynutiu ohrozených druhov

15.6 Presadzovať spravodlivé delenie prospechov vyplývajúcich z využívania genetických zdrojov a presadzovať primeraný prístup k takým zdrojom, ako je medzinárodne dohodnuté

15.7 Urgentne konať s cieľom ukončenia pytliactva a nelegálneho obchodovania s chránenými druhmi flóry a fauny a riešiť dopyt aj dodávku nelegálnych voľne žijúcich druhov

15.8 Do roku 2020 zaviesť opatrenia, ktoré zabránia zavádzaniu a významne znížia dopad invazívnych cudzích druhov na ekosystémy krajiny a vody a ktoré budú kontrolovať alebo vykoreniť prioritné druhy

15.9 Do roku 2020 zapracovať hodnoty ekosystémov a biodiverzity do národného a miestneho plánovania, rozvojových procesov, stratégií znižovania chudoby a účtov

15.a Mobilizovať a významne zvýšiť finančné prostriedky zo všetkých zdrojov pre ochranu a udržateľné využívanie biodiverzity a ekosystémov

15.b Mobilizovať podstatné prostriedky zo všetkých zdrojov a na všetkých úrovniach pre financovanie udržateľného obhospodarovania lesov a poskytovať primerané stimuly pre rozvojové krajiny pre rozvoj takého obhospodarovania, a to vrátane ochrany a opätovného zalesňovania

15.c Zvýšiť globálnu podporu snahy boja proti pytliactvu a nelegálnemu obchodovaniu s chránenými druhmi, a to aj prostredníctvom zvyšovania schopnosti miestnych komunít využiť príležitosť na udržateľné živobytie

Cieľ 16. Presadzovať mierumilovné inkluzívne spoločnosti v prospech trvalo udržateľného rozvoja, poskytnúť prístup k spravodlivosti pre všetkých a budovať efektívne, transparentné a inkluzívne inštitúcie na všetkých úrovniach

16.1 Podstatne znížiť všetky formy násilia a súvisiace miery úmrtnosti a to všade

16.2 Ukončiť zneužívanie, využívanie, nelegálne obchodovanie a všetky formy násilia voči deťom a mučenie detí

16.3 Presadzovať právny štát na národnej a medzinárodnej úrovni a zaistiť rovnaký prístup k spravodlivosti pre všetkých

16.4 Do roku 2030 významne znížiť nelegálne finančné toky a toky zbraní, posilniť vracanie a opätovné získanie ukradnutých aktív a bojovať so všetkými formami organizovaného zločinu

16.5 Podstatne znížiť korupciu a úplatkárstvo vo všetkých formách

16.6 Vytvoriť efektívne, zodpovedné a transparentné inštitúcie na všetkých úrovniach

16.7 Zaistiť responzívne, participatívne a reprezentatívne rozhodovanie na všetkých úrovniach

16.8 Rozšíriť a posilniť účasť rozvojových krajín v inštitúciách globálneho riadenia

16.9 Do roku 2030 zabezpečiť právnu identitu pre všetkých, vrátane registrácie narodení

16.10 Zaistiť verejný prístup k informáciám a chrániť základné slobody v súlade s národnou legislatívou a medzinárodnými dohodami

16.a Posilniť relevantné národné inštitúcie, a to aj prostredníctvom medzinárodnej spolupráce, pre budovanie kapacity na všetkých úrovniach, najmä v rozvojových krajinách, pre zabránenie násilia a boj s terorizmom a zločinom

16.b Presadzovať a vykonávať nediskriminačné zákony a politiky pre trvalo udržateľný rozvoj

Cieľ 17. Posilniť prostriedky implementácie a revitalizácie globálneho partnerstva pre trvalo udržateľný rozvoj

Financie

17.1 Posilniť mobilizáciu domácich zdrojov, a to aj prostredníctvom medzinárodnej podpory rozvojovým krajinám, s cieľom zlepšiť domácu schopnosť výberu daní a iných príjmov

17.2 Rozvinuté krajiny budú v plnej miere implementovať svoje záväzky k oficiálnej rozvojovej pomoci, vrátane záväzku mnohých rozvinutých krajín

dosiahnuť cieľ 0,7 % hrubého národného dôchodku pre oficiálnu rozvojovú pomoc (ODA/HND) pre rozvojové krajiny a 0,15 % do 0,2 % ODA/HND pre najmenej rozvinuté krajiny; poskytovateľom ODA sa odporúča, aby zvažili stanovenie cieľa poskytnúť aspoň 0,2 % ODA/GNI najmenej rozvinutým krajinám

17.3 Mobilizovať dodatočné finančné prostriedky pre rozvojové krajiny a to z viacpočetných zdrojov

17.4 Pomáhať rozvojovým krajinám pri dosahovaní dlhodobej udržateľnosti dlhov prostredníctvom koordinovaných politík zameraných na posilňovanie financovania dlhov, oddľžovania resp. reštrukturalizácie dlhov, a riešiť zahraničný dlh vysoko zadlžených chudobných krajín s cieľom znížiť ich dlhovú tieseň

17.5 Prijat' a implementovať režimy podpory investícií pre najmenej rozvinuté krajiny

Technológie

17.6 Rozšíriť regionálnu a medzinárodnú spoluprácu v rozmere sever-juh, juh-juh ako aj trojstrannú spoluprácu na prístup k vede, technológiám a inováciám a rozšíriť delenie sa o poznatky za vzájomne dohodnutých podmienok, a to aj prostredníctvom lepšej koordinácie medzi existujúcimi mechanizmami, najmä na úrovni Spojených národov, ako aj prostredníctvom mechanizmu uľahčujúceho globálne technológie

17.7 Presadzovať rozvoj, transfer, šírenie a rozptyl environmentálne náležitých technológií do rozvojových krajín za prijateľných podmienok, a to aj za zvýhodnených podmienok a najvyšších výhod, tak ako sa vzájomne dohodlo

17.8 V plnej miere sprevádzkovať technologickú banku a mechanizmus budovania kapacít pre vedu, technológie a inovácie pre najmenej rozvinuté krajiny do roku 2017 a zvýšiť využívanie podporných technológií, najmä informačných a komunikačných technológií

Budovanie kapacít

17.9 Rozšíriť medzinárodnú podporu implementácie účinného a cieleného budovania kapacít v rozvojových krajinách s cieľom podporiť národné plány na implementáciu všetkých Cieľov trvalo udržateľného rozvoja, vrátane spolupráce sever-juh, juh-juh a trojstrannej spolupráce

Obchod

17.10 Presadzovať univerzálny, otvorený, nediskriminačný a spravodlivý systém obchodovania založený na pravidlách podľa Svetovej obchodnej organizácie, a to aj prostredníctvom uzatvorenia rokovaní na základe jej Rozvojovej agendy z Doha

17.11 Významne zvýšiť vývoz rozvojových krajín, predovšetkým s ohľadom na zdvojnásobenie podielu najmenej rozvinutých krajín na globálnom vývoze do roku 2020

17.12 Uskutočniť včasnú implementáciu duty-free (bez cla) a quota-free (bez kvót) prístupu na trh na trvalom základe pre všetky najmenej rozvinuté krajiny v súlade s rozhodnutiami Svetovej obchodnej organizácie, a to aj prostredníctvom zabezpečenia, aby preferenčné pravidlá pôvodu, ktoré platia na dovoz z najmenej rozvinutých krajín, boli transparentné a jednoduché, a prispievali k uľahčeniu prístupu na trh

Systémové otázky*Politická a inštitucionálna koherencia*

17.13 Zvýšiť globálnu makroekonomickú stabilitu, a to aj prostredníctvom koordinácie a koherencie politík

17.14 Zvýšiť koherenciu politík pre trvalo udržateľný rozvoj

17.15 Rešpektovať priestor každej krajiny pre politiku a líderstvo pre vytvorenie a implementáciu politík pre odstránenie chudoby a pre trvalo udržateľný rozvoj

Partnerstvá viacerých zainteresovaných strán

17.16 Rozšíriť Globálne partnerstvo pre trvalo udržateľný rozvoj, doplnené partnerstvami viacerých zainteresovaných strán, ktoré mobilizujú a zdieľajú vedomosti, expertízu, technológie a finančné zdroje, s cieľom podporiť dosiahnutie Cieľov trvalo udržateľného rozvoja vo všetkých krajinách, najmä v rozvojových krajinách

17.17 Povzbudzovať a presadzovať efektívne verejné, verejno-súkromné a občianske partnerstvá, stavajúce na skúsenostiach a poskytujúce zdroje pre stratégie partnerstiev

Údaje, monitorovanie a zodpovednosť

17.18 Do roku 2020 zvýšiť podporu budovania kapacít pre rozvojové krajiny, vrátane najmenej rozvinutých krajín a malých rozvojových ostrovných štátov, s cieľom významne zvýšiť dostupnosť vysoko kvalitných, včasných a spoľahlivých údajov členených podľa príjmu, pohlavia, veku, rasy, etnicity, migračného postavenia, invalidity, geografického miesta a iných charakteristík relevantných v národnom kontexte

17.19 Do roku 2030 stavať na existujúcich iniciatívach s cieľom vytvoriť meranie pokroku v trvalo udržateľnom rozvoji, ktoré by dopĺňalo hrubý domáci produkt, a podporiť budovanie kapacít v oblasti štatistiky v rozvojových krajinách

Prostriedky implementácie a Globálne partnerstvo

60. Opätovne potvrdzujeme náš silný záväzok v plnej miere implementovať túto novú Agendu. Uvedomujeme si, že nebudeme schopní dosiahnuť naše ambiciózne Ciele a súvisiace čiastkové ciele bez revitalizovaného a rozšíreného Globálneho partnerstva a porovnateľne ambiciózných prostriedkov implementácie. Revitalizované Globálne partnerstvo napomôže intenzívnemu globálnemu zapojeniu sa pri podpore implementácie všetkých Cieľov a súvisiacich čiastkových cieľov spájaním vlád, súkromného sektora, občianskej spoločnosti, systému Spojených národov a ďalších strán a mobilizovaním všetkých dostupných zdrojov.

61. Ciele a súvisiace čiastkové ciele Agendy sa zaoberajú prostriedkami potrebnými pre uskutočnenie našich kolektívnych ambícií. Čiastkové ciele venované prostriedkom implementácie pod každým Cieľom trvalo udržateľného rozvoja a Cieľa 17, ktoré sú uvedené vyššie, sú pri realizácii našej Agendy kľúčové a majú rovnaký význam ako ostatné Ciele a súvisiace čiastkové ciele. Udelíme im rovnakú prioritu v našich implementačných snahách a v globálnom rámci ukazovateľov pre monitorovanie nášho pokroku.

62. Táto Agenda vrátane Cieľov trvalo udržateľného rozvoja sa dá splniť v rámci revitalizovaného Globálneho partnerstva pre trvalo udržateľný rozvoj,

podporovaného konkrétnymi politikami a krokmi uvedenými v Akčnej agende z Addis Abeba, ktorý tvorí nedeliteľnú súčasť Agendy 2030 pre trvalo udržateľný rozvoj. Akčná agenda z Addis Abeby podporuje, dopĺňa a napomáha uviesť do kontextu čiastkové ciele z Agendy 2030 o prostriedkoch implementácie. Týka sa domácich verejných zdrojov, domáceho a medzinárodného súkromného obchodu a financií, medzinárodnej rozvojovej spolupráce, medzinárodného obchodu ako pohonu rozvoja, dlhu a dlhovej udržateľnosti, rieši systémové otázky a vedu, technológie, inovácie a budovanie kapacít, a údaje, monitorovanie a nadväzujúce kroky.

63. Súdržné vnútroštátne stratégie trvalo udržateľného rozvoja, podporované integrovanými rámcami štátneho financovania, budú v centre našich snáh. Opakujeme, že každá krajina nesie primárnu zodpovednosť za svoj vlastný ekonomický a sociálny rozvoj a že úloha národných politík a stratégií rozvoja nemôže byť viac zdôraznená. Budeme rešpektovať priestor každej krajiny pre politiku a líderstvo pre implementáciu politík pre odstránenie chudoby a pre trvalo udržateľný rozvoj, v súlade s relevantnými medzinárodnými pravidlami a záväzkami. Rozvojové snahy jednotlivých krajín musia byť zároveň podporované umožňujúcim medzinárodným ekonomickým prostredím, vrátane koherentného a vzájomne podporujúceho svetového obchodu, peňažných a finančných systémov a posilneného a rozšíreného globálneho ekonomického riadenia. Procesy pre rozvoj a uľahčenie dostupnosti primeraných znalostí a technológií na globálnej úrovni, ako aj budovanie kapacít, sú taktiež zásadné. Zaväzujeme sa snažiť sa o dosiahnutie koherencie politík a podporného prostredia pre trvalo udržateľný rozvoj na všetkých úrovniach a všetkými činiteľmi, a oživiť Globálne partnerstvo pre trvalo udržateľný rozvoj.

64. Podporujeme implementáciu relevantných stratégií a akčných programov, vrátane Istanbulskej deklarácie a akčného programu, Cesty zrýchleného akčného programu pre malé ostrovné rozvojové štáty (tzv. SIDS krajiny) (program SAMOA) a Viedenského akčného programu pre vnútrozemské rozvojové krajiny pre dekádu 2014–2024, a opätovne potvrdzujeme dôležitosť podpory Agendy Africkej únie do roku 2063 a programu Nového partnerstva pre rozvoj Afriky, keďže všetky tvoria nedeliteľnú súčasť novej Agendy. Uvedomujeme si veľkú výzvu dosiahnutiu trvalého mieru a udržateľného rozvoja v krajinách, ktoré zažívajú konflikt a tých, ktoré konflikty zažili v nedávnej dobe.

65. Uvedomujeme si, že krajiny so stredným príjmom stále čelia veľkým výzvam pri snahe o dosiahnutie trvalo udržateľného rozvoja. Aby sme zaistili, že to, čo sme doteraz dosiahli aj udržíme naďalej, mali by sme posilniť snahy riešiť pretrvávajúce výzvy prostredníctvom výmeny skúseností, lepšej koordinácie a lepšej a cielenej podpory rozvojového systému Spojených národov, medzinárodných finančných inštitúcií, regionálnych organizácií a ďalších zainteresovaných strán.

66. Zdôrazňujeme, že pre všetky krajiny sú verejné politiky a mobilizácia a efektívne využívanie domácich zdrojov, podčiarknuté zásadou národného vlastníctva, kľúčové pre našu spoločnú snahu dosiahnuť trvalo udržateľný rozvoj, vrátane dosiahnutia Cieľov trvalo udržateľného rozvoja. Uvedomujeme si, že domáce zdroje sú v prvom rade tvorené ekonomickým rastom, podporeným umožňujúcim prostredím na všetkých úrovniach.

67. Súkromná obchodná činnosť, investície a inovácie sú hlavným pohonom produktivity, inkluzívneho ekonomického rastu a vytvárania pracovných miest. Berieme do úvahy rôznorodosť súkromného sektora, od malých podnikov cez družstvá až po nadnárodné spoločnosti. Vyzývame všetky podniky, aby uplatnili

svoju kreativitu a inovácie pri riešení výziev trvalo udržateľného rozvoja. Budeme posilňovať dynamický a dobre fungujúci obchodný sektor, pričom budeme zároveň chrániť pracovné práva a environmentálne a zdravotné normy v súlade s príslušnými medzinárodnými štandardmi a dohodami a ďalšími iniciatívami, ktoré v tomto ohľade prebiehajú, ako sú Hlavné zásady týkajúce sa obchodu a ľudských práv¹⁷ a pracovné štandardy Medzinárodnej organizácie práce, Dohovor o právach dieťaťa¹⁸ a kľúčové viacstranné environmentálne dohody pre strany príslušných dohôd.

68. Medzinárodný obchod je motorom inkluzívneho ekonomického rastu a znižovania chudoby, a prispieva k presadzovaniu trvalo udržateľného rozvoja. Budeme pokračovať v presadzovaní univerzálneho, otvoreného, transparentného, predvídateľného, inkluzívneho, nediskriminačného a spravodlivého systému viacstranného obchodovania založeného na pravidlách podľa Svetovej obchodnej organizácie, ako aj zmysluplnej liberalizácie obchodu. Vyzývame všetkých členov Svetovej obchodnej organizácie, aby znásobili svoje snahy promptne uzatvoriť rokovania o Rozvojovej agende z Doha.¹⁹ Kladieme veľký význam na poskytovanie budovania kapacít súvisiacich s obchodom pre rozvojové krajiny, vrátane afrických krajín, najmenej rozvinutých krajín, vnútrozemských rozvojových krajín, malých rozvojových ostrovných štátov a krajín so stredným príjmom, a to aj pre presadzovanie regionálnej ekonomickej integrácie a prepojenosti.

69. Uvedomujeme si potrebu pomáhať rozvojovým krajinám pri dosahovaní dlhodobej udržateľnosti dlhov prostredníctvom koordinovaných politik zameraných na posilňovanie financovania dlhov, oddlžovania, reštrukturalizácie dlhov resp. zdravého manažovania dlhov. Mnoho krajín zostáva zraniteľných voči dlhovým krízam a niektoré sa uprostred takých kríz nachádzajú, a to vrátane mnohých najmenej rozvinutých krajín, malých rozvojových ostrovných štátov a niektorých rozvinutých krajín. Znovu zdôrazňujeme, že dlžníci a veritelia musia spolupracovať na tom, aby zabránili a riešili neudržateľné dlhové situácie. Je zodpovednosťou krajín, ktoré si požičiavajú, aby zachovávali udržateľnú úroveň svojho dlhu; berieme však do úvahy, že aj tí, ktorí požičiavajú, majú zodpovednosť za to, aby požičiavali spôsobom, ktorý nebude podkopávať dlhovú udržateľnosť krajiny. Budeme podporovať zachovávanie dlhovej udržateľnosti tých krajín, ktoré sú v procese oddlžovania a ktoré dosiahli udržateľné dlhové úrovne.

70. Týmto spúšťame Mechanizmus na podporu technológií, ktorý bol založený Akčnou agendou z Addis Abeba, s cieľom podporiť Ciele trvalo udržateľného rozvoja. Mechanizmus podpory technológií bude založený na spolupráci viacerých zainteresovaných strán medzi členskými štátmi, občianskou spoločnosťou, súkromným sektorom, vedeckým spoločenstvom, subjektmi Spojených národov a ďalšími zainteresovanými stranami a bude pozostávať z medzirezortného pracovného tímu Organizácie Spojených národov, ktorý sa bude venovať vede, technológiám a inováciám pre Ciele trvalo udržateľného rozvoja, spoločného fóra viacerých zainteresovaných strán o vede, technológiách a inováciách pre Ciele trvalo udržateľného rozvoja a online platformy.

• Medzirezortný pracovný tím Organizácie Spojených národov, ktorý sa bude venovať vede, technológiám a inováciám pre Ciele trvalo udržateľného rozvoja, bude presadzovať koordináciu, koherenciu a spoluprácu v rámci systému Spojených národov ohľadne záležitostí, ktoré súvisia s vedou, technológiami a inováciami, čím bude zlepšovať synergiu a zvyšovať

¹⁷ [A/HRC/17/31](#), príloha.

¹⁸ Organizácia Spojených národov, *Séria zmlúv*, zv. 1577, č. 27531.

¹⁹ [A/C.2/56/7](#), príloha.

efektívnosť, predovšetkým pre rozšírenie iniciatív pre budovanie kapacít. Pracovný tím bude čerpať z jestvujúcich zdrojov a bude pracovať s 10 zástupcami z občianskej spoločnosti, súkromného sektora a vedeckého spoločenstva pri príprave stretnutí fóra viacerých zainteresovaných strán o vede, technológiách a inováciách pre Ciele trvalo udržateľného rozvoja, ako aj pri príprave a prevádzke online platformy, vrátane prípravy návrhov pre postupy fóra a online platformy. 10 zástupcov bude menovať generálny tajomník na obdobie dvoch rokov. Pracovný tím bude otvorený účasti všetkých rezortov, fondov a programov Organizácie Spojených národov, a funkčných komisií Hospodárskej a sociálnej rady, a na začiatku sa bude skladať zo subjektov, ktoré v súčasnosti tvoria neformálnu pracovnú skupinu riešiacu podporu technológií, konkrétne Odboru pre ekonomické a sociálne otázky sekretariátu, Programu Organizácie Spojených národov pre životné prostredie, Organizácie Spojených národov pre rozvoj priemyslu, Organizácie Spojených národov pre vzdelávanie, vedu a kultúru, konferencie Organizácie spojených národov o obchode a rozvoji, Medzinárodnej telekomunikačnej únii, Svetovej organizácie pre duševné vlastníctvo a Svetovej banky.

- Online platforma sa bude využívať na vytvorenie komplexného mapovania, a bude zároveň slúžiť aj ako vstupná brána pre informácie o jestvujúcich iniciatívach, mechanizmoch a programoch ohľadne vedy, technológií a inovácií v rámci aj mimo Organizácie Spojených národov. Online platforma uľahčí prístup k informáciám, poznatkom a znalostiam, ako aj k najlepšej praxi a skúsenostiam, ktoré sme sa naučili a tiež týkajúcich sa iniciatív a politík podporujúcich vedu, technológie a inovácie. Online platforma uľahčí aj šírenie relevantných vedeckých publikácií s otvoreným prístupom, ktoré budú vznikať na celom svete. Online platforma bude vytvorená na základe nezávislého vedeckého posúdenia, ktoré bude brať do úvahy najlepšiu prax a skúsenosti, ktoré sme sa naučili vďaka iným iniciatívam v rámci aj mimo Organizácie Spojených národov, a to s cieľom zabezpečiť, že bude dopĺňať, uľahčí prístup k a poskytne adekvátne informácie o jestvujúcich vedeckých, technologických a inovačných platformách, pričom sa bude vyhýbať duplikácii a bude rozširovať synergie.
- Fórum viacerých zainteresovaných strán o vede, technológiách a inováciách pre Ciele trvalo udržateľného rozvoja sa bude zvolávať raz ročne na dobu dvoch dní s cieľom prerokovať vedeckú, technologickú a inovačnú spoluprácu okolo tematických oblastí pre implementáciu Cieľov trvalo udržateľného rozvoja, pričom zhromaždí všetky relevantné zainteresované strany na jednom mieste, aby aktívne prispeli v rámci ich oblasti odbornosti. Fórum zabezpečí miesto pre uľahčenie interakcie, nadväzovanie kontaktov a založenia sietí medzi relevantnými zainteresovanými stranami a partnerstvami viacerých zainteresovaných strán s cieľom identifikovať a preskúmať technologické potreby a medzery, a to aj ohľadne vedeckej spolupráce, inovácie a budovania kapacít, a tiež s cieľom napomôcť rozvoju, šíreniu a transferu relevantných technológií pre Ciele trvalo udržateľného rozvoja. Stretnutia fóra bude zvolávať prezident Hospodárskej a sociálnej rady pred stretnutím politického fóra na vysokej úrovni pod záštitou rady resp. v spojení s inými fórmi alebo konferenciami, pričom sa bude brať do úvahy téma, ktorá sa má riešiť, a na základe spolupráce s organizátormi iných fór alebo konferencií. Stretnutiam fóra budú spoločne predsedáť dva členské štáty a ich výsledkom bude zhrnutie rokovaní, ktoré dvaja spolu-predsedajúci vypracujú, a ktoré bude slúžiť ako východisko pre politické fóra na vysokej úrovni a to v kontexte

nadväzujúcich krokov a revízií implementácie rozvojovej agendy po roku 2015.

- Stretnutia politického fóra na vysokej úrovni dostanú informácie o zhrnutí fóra viacerých zainteresovaných strán. Témy následného fóra viacerých zainteresovaných strán o vede, technológiách a inováciách pre Ciele trvalo udržateľného rozvoja zväžia politické fórum na vysokej úrovni o trvalo udržateľnom rozvoji s ohľadom na odborné podklady od pracovného tímu.

71. Opakujeme, že táto Agenda a Ciele trvalo udržateľného rozvoja a súvisiace čiastkové ciele, vrátane prostriedkov implementácie, sú univerzálne, nedeliteľné a vzájomne prepojené.

Nadväzujúce kroky a revízia

72. Zaväzujeme sa zaoberať sa systematickými nadväzujúcimi krokmi a revíziami implementácie tejto Agendy počas nasledujúcich 15 rokov. Silný, dobrovoľný, účinný, participatívny, transparentný a integrovaný rámec nadväzujúcich krokov a revízií zásadne prispeje k implementácii a pomôže krajinám maximalizovať a sledovať pokrok v implementácii tejto Agendy s cieľom zaistiť, že nikto neostane bokom.

73. Rámec bude fungovať na národnej, regionálnej a globálnej úrovni a tým bude podporovať zodpovednosť voči našim občanom, efektívnu medzinárodnú spoluprácu pri dosahovaní tejto Agendy a posilňovať výmeny najlepšej praxe a učenia sa jeden od druhého. Zmobilizuje podporu pre prekonanie spoločných výziev a identifikuje nové a vznikajúce problémy. Keďže táto Agenda je univerzálna, vzájomná dôvera a porozumenie medzi všetkými národmi budú veľmi dôležité.

74. Nadväzujúce kroky a revízne procesy sa budú na všetkých úrovniach riadiť týmito zásadami:

(a) Budú dobrovoľné a vedené krajinami, budú brať do úvahy rozdielne národné realie, kapacity a úrovne rozvoja a budú rešpektovať priestor a priority politiky. Keďže národné vlastníctvo je kľúčom pri dosahovaní trvalo udržateľného rozvoja, výsledok procesov na národnej úrovni bude tvoriť základ pre revízie na regionálnej a globálnej úrovni, s tým, že globálna revízia bude primárne založená na oficiálnych zdrojoch údajov jednotlivých krajín.

(b) Budú sledovať pokrok pri implementácii univerzálnych Cieľov a súvisiacich čiastkových cieľov, vrátane prostriedkov implementácie, vo všetkých krajinách spôsobom, ktorý bude rešpektovať ich univerzálnu, integrovanú a prepojenú povahu a tri dimenzie trvalo udržateľného rozvoja.

(c) Budú zachovávať dlhodobejšiu orientáciu, identifikovať výsledky, výzvy, medzery a kritické faktory úspechu a podporovať krajiny pri prijímaní informovaných politických rozhodnutí. Pomôžu pri mobilizácii potrebných prostriedkov implementácie a partnerstiev, pri podpore identifikácie riešení a najlepšej praxe a pri presadzovaní koordinácie a efektívnosti medzinárodného rozvojového systému.

(d) Budú otvorené, inkluzívne, participatívne a transparentné pre všetkých ľudí a podporia vykazovanie všetkých relevantných zainteresovaných strán.

(e) Budú zamerané na ľudí, rodovo citlivé, budú rešpektovať ľudské práva a budú sa sústreďovať predovšetkým na tých najchudobnejších, najzraniteľnejších a tých, ktorí najviac zaostávajú.

(f) Budú stavať na jestvujúcich platformách a procesoch, tam kde sú, budú sa vyhýbať zdvojovaniu a budú reagovať na národné okolnosti, kapacity, potreby a priority jednotlivých krajín. Budú sa časom vyvíjať s ohľadom na objavujúce sa problémy a rozvoj nových metodológií a budú minimalizovať bremeno vykazovania, ktoré nesie verejná správa jednotlivých krajín.

(g) Budú dôsledné a založené na dôkazoch, informované na základe hodnotení a údajov jednotlivých krajín, ktoré budú vysoko kvalitné, dostupné, včasné, spoľahlivé a členené podľa príjmu, pohlavia, veku, rasy, pôvodu, migračného postavenia, postihnutia, geografického miesta a iných charakteristík relevantných v národnom kontexte.

(h) Budú vyžadovať rozšírenú podporu budovania kapacít pre rozvojové krajiny, vrátane posilnenia národných systémov údajov a hodnotiacich programov, a to najmä v afrických krajinách, najmenej rozvinutých krajinách, malých rozvojových ostrovných štátoch, vnútrozemských rozvojových krajinách a krajinách so stredným príjmom.

(i) Budú mať osoh z aktívnej podpory systému Organizácie Spojených národov a ďalších viacstranných inštitúcií.

75. Na Ciele a súvisiace čiastkové ciele sa bude nadväzovať a budú sa revidovať s použitím súboru globálnych ukazovateľov. Tie budú doplnené ukazovateľmi na regionálnej a národnej úrovni, ktoré vytvoria členské štáty, navyše k výsledkom práce realizovanej pre vývoj základu pre tie čiastkové ciele, kde základné údaje na národnej a globálnej úrovni zatiaľ neexistujú. Rámec globálnych ukazovateľov, ktorý pripraví medzirezortná odborná skupina pre ukazovatele cieľov trvalo udržateľného rozvoja, odsúhlasí štatistický výbor do marca 2016 a následne ho prijme Hospodárska a sociálna rada a Valné zhromaždenie v súlade s existujúcimi mandátmi. Tento rámec bude jednoduchý ale zároveň silný, bude riešiť všetky Ciele trvalo udržateľného rozvoja a súvisiace čiastkové ciele, vrátane prostriedkov implementácie, a zachová politickú rovnováhu, integráciu a ambície v nich obsiahnuté.

76. Budeme podporovať rozvojové krajiny, najmä africké krajiny, najmenej rozvinuté krajiny, malé rozvojové ostrovné štáty a vnútrozemské rozvojové krajiny pri posilňovaní schopnosti národných štatistických úradov a systémov údajov pre zaistenie prístupu k vysoko kvalitným, včasným, spoľahlivým a členeným údajom. Budeme presadzovať transparentné a zodpovedné zvyšovanie verejno-súkromnej spolupráce s cieľom využiť príspevok, ktorý prinesie široký okruh údajov, vrátane pozorovania pevniny a informácií z pozorovania Zeme z vesmíru, pričom zabezpečíme národné vlastníctvo pri podpore a sledovaní pokroku.

77. Zaväzujeme sa v plnej miere vykonávať pravidelné a inkluzívne revízie pokroku na nižšej ako národnej úrovni, národnej, regionálnej a globálnej úrovni. Čo najviac sa budeme snažiť čerpať z existujúcej siete inštitúcií a mechanizmov pre nadväzujúce kroky a revízie. Národné správy umožnia posúdenie pokroku a identifikovanie výziev na regionálnej a globálnej úrovni. Spolu s regionálnymi dialógmi a globálnymi revíziami poskytnú informácie o odporúčaniach pre nadväzujúce kroky na rôznych úrovniach.

Národná úroveň

78. Nabádame členské štáty, aby vypracovali hneď ako to bude možné ambiciózne národné reakcie na celkovú implementáciu tejto Agendy. Tie môžu podporiť

prechod na Ciele trvalo udržateľného rozvoja a budovať na existujúcich plánovacích nástrojoch, ako sú stratégie národného rozvoja resp. trvalo udržateľného rozvoja.

79. Taktiež nabádame členské štáty, aby realizovali pravidelné a inkluzívne revízie pokroku na národnej a na nižšej ako národnej úrovni, ktoré riadi a poháňa príslušná krajina. Také revízie by mali čerpať z príspevkov domorodého obyvateľstva, občianskej spoločnosti, súkromného sektora a ďalších zainteresovaných strán v súlade s národnými okolnosťami, politikami a prioritami. Národné parlamenty a ďalšie inštitúcie môžu tiež tieto procesy podporiť.

Regionálna úroveň

80. Nadväzujúce kroky a revízia na regionálnej a podregionálnej úrovni môžu poskytnúť užitočné príležitosti pre vzájomné učenie sa, a to aj prostredníctvom dobrovoľných revízií, delenia sa o poznatky o najlepšej praxi a diskusiami o spoločných cieľoch. V tomto ohľade vítame spoluprácu regionálnych a podregionálnych výborov a organizácií. Inkluzívne regionálne procesy budú čerpať z revízií na národnej úrovni a budú prispievať k nadväzujúcim krokom a revíziám na globálnej úrovni, a to aj na politickom fóre o trvalo udržateľnom rozvoji na vysokej úrovni.

81. Keďže si uvedomujeme dôležitosť budovania na existujúcich mechanizmoch nadväzných krokov a revízie na regionálnej úrovni a zároveň chceme umožniť adekvátny priestor pre politiku, nabádame všetky členské štáty, aby identifikovali to najvhodnejšie regionálne fórum, do ktorého sa zapojiť. Odporúčame regionálnym výborom Organizácie Spojených národov, aby v tomto ohľade pokračovali v podpore členských štátov.

Globálna úroveň

82. Politické fórum na vysokej úrovni bude mať centrálnu úlohu pri dohliadaní na sieť nadväzujúcich krokov a revízie na globálnej úrovni, pričom bude koherentným spôsobom spolupracovať s Valným zhromaždením, Hospodárskou a sociálnou radou a ďalšími relevantnými orgánmi a fórami v súlade s jestvujúcimi mandátmi. Umožní, aby sme sa delili o skúsenosti, vrátane úspechov, výziev a skúseností, ktoré sme sa naučili, a poskytne politické vedenie, usmernenie a odporúčania pre nadväzujúce kroky. Bude presadzovať celosystémovú súdržnosť a koordináciu politik trvalo udržateľného rozvoja. Malo by zaistiť, aby Agenda zostala relevantná a ambiciózna a mal by sa zameriavať na posúdenie pokroku, výsledkov a výziev, ktorým čelia rozvinuté a rozvojové krajiny ako aj novo vznikajúcim problémom. Usporiadanie nadväzných krokov a revízií všetkých relevantných konferencií a procesov Organizácie Spojených národov sa účinne prepoja, a to vrátane tých o najmenej rozvinutých krajinách, malých rozvojových ostrovných štátoch a vnútrozemských rozvojových krajinách.

83. Nadväzné kroky a revízie na politickom fóre na vysokej úrovni budú vychádzať z informácií správy o ročnom pokroku Cieľov trvalo udržateľného rozvoja, ktorú vypracuje generálny tajomník v spolupráci so systémom Organizácie Spojených národov na základe rámca globálnych ukazovateľov a údajov vypracovaných národnými štatistickými systémami a informácií zozbieraných na regionálnej úrovni. Politické fórum na vysokej úrovni bude vychádzať aj z informácií *Globálnej správy o trvalo udržateľnom rozvoji*, ktorá posilní rozhranie medzi vedou a politikou a ktorá môže poskytnúť silný nástroj založený na dôkazoch pre podporu tvorcov politiky pri presadzovaní odstraňovania chudoby a trvalo udržateľného rozvoja. Žiadame prezidenta Hospodárskej a sociálnej rady, aby zrealizoval proces konzultácií o rozsahu, metodológii a frekvencii globálnej správy,

ako aj o jej spojitosti so správou o pokroku, pričom ich závery by mali byť uvedené v ministerskej deklarácii zasadnutia politického fóra na vysokej úrovni v roku 2016.

84. Politické fórum na vysokej úrovni bude pod záštitou Hospodárskej a sociálnej rady realizovať pravidelné revízie, v súlade s rezolúciou Valného zhromaždenia č. 67/290 z 9. júla 2013. Revízie budú dobrovoľné a zároveň budú podporovať vykazovanie a zahŕňať rozvinuté aj rozvojové krajiny, ako aj relevantné orgány Organizácie Spojených národov a ďalšie zainteresované strany, vrátane občianskej spoločnosti a súkromného sektora. Mal by ich viesť štát spolu s ministerskými a ďalšími relevantnými účastníkmi na vysokej úrovni. Mali by poskytovať platformu pre partnerstvá, a to aj prostredníctvom účasti hlavných skupín a ďalších relevantných zainteresovaných strán.

85. Politické fórum na vysokej úrovni sa bude venovať aj tematickým revíziám pokroku v Cieľoch trvalo udržateľného rozvoja, vrátane prierezových tém. Tematické revízie budú podporené aj revíziami funkčných výborov Hospodárskej a sociálnej rady a ďalšími medzirezortnými orgánmi a fórami, ktoré by mali odrážať integrovanú povahu Cieľov ako aj prepojenia medzi nimi. Zapoja všetky relevantné zainteresované strany a tam, kde to bude možné, premietnu sa do a zosúladia sa s cyklom politického fóra na vysokej úrovni.

86. Víťame, tak ako je uvedené v Akčnej agende z Addis Abeby, cielené nadväzujúce kroky a revízie financovania výsledkov rozvoja ako aj všetky prostriedky implementácie Cieľov trvalo udržateľného rozvoja, ktoré sú integrované do rámca nadväzujúcich krokov a revízií tejto Agendy. Medzivládne dohodnuté závery a odporúčania výročného fóra Hospodárskej a sociálnej rady o financovaní rozvoja sa premietnu do celkových nadväzujúcich krokov a revízií implementácie na politickom fóre na vysokej úrovni.

87. Politické fórum na vysokej úrovni, ktoré sa bude konať každé štyri roky pod záštitou Valného zhromaždenia, poskytne politické usmernenie na vysokej úrovni čo do Agendy a jej implementácie, identifikuje pokrok a vznikajúce výzvy a zmobilizuje ďalšie kroky pre urýchlenie implementácie. Najbližšie politické fórum na vysokej úrovni pod záštitou Valného zhromaždenia sa bude konať v roku 2019, kedy sa cyklus stretnutí spustí odznova, aby sa maximalizovala súdržnosť so štvorročným komplexným revíznym procesom politiky.

88. Taktiež zdôrazňujeme dôležitosť celosystémového strategického plánovania, implementácie a vykazovania s cieľom zaistiť koherentnú a integrovanú podporu implementácie novej Agendy zo strany rozvojového systému Organizácie Spojených národov. Relevantné riadiace orgány by mali konať s cieľom preskúmať takú podporu implementácie a vypracovať správu o pokroku a prekážkach. Víťame prebiehajúci dialóg v Hospodárskej a sociálnej rade o dlhodobom postavení rozvojového systému Organizácie Spojených národov a očakávame kroky v daných záležitostiach.

89. Politické fórum na vysokej úrovni podporí účasť hlavných skupín a ďalších relevantných zainteresovaných strán v procesoch nadväzujúcich krokoch a revízií v súlade s rezolúciou č. 67/290. Týchto účastníkov vyzývame, aby podali správu o ich príspevku k implementácii Agendy.

90. Žiadame generálneho tajomníka, aby na základe konzultácií s členskými štátmi pripravil správu, ktorú prerokuje sedemdesiate zasadnutie Valného zhromaždenia v rámci prípravy stretnutia politického fóra na vysokej úrovni v roku 2016, a ktorá načrtne zásadné míľniky smerom ku koherentným, účinným a inkluzívnym nadväzujúcim krokom a revíziám na globálnej úrovni. Správa by mala obsahovať návrh organizačného usporiadania pre revízie vedené štátmi na politickom fóre na vysokej úrovni pod záštitou Hospodárskej a sociálnej rady, vrátane odporúčaní o

dobrovoľných spoločných usmerneniach pre vykazovanie. Mala by objasniť inštitucionálne zodpovednosti a poskytnúť usmernenie o ročných témach, o sekvencii tematických revízií a o možnostiach periodických revízií na politickom fóre na vysokej úrovni.

91. Opätovne potvrdzujeme náš neochvejný záväzok dosiahnuť túto Agendu a v plnej miere ho využiť pre transformáciu nášho sveta na lepšie miesto do roku 2030.

*4. plenárne zasadnutie
25. septembra 2015*

**Listiny uvedené v časti s názvom
"Ciele trvalo udržateľného rozvoja a súvisiace čiastkové ciele "**

Rámcový dohovor Svetovej zdravotníckej organizácie o kontrole tabaku (Organizácia Spojených národov, *Séria zmlúv*, zv. 2302, č. 41032)

Rámec pre znižovanie rizika katastrof zo Sendai 2015–2030 (rezolúcia č. 69/283, príloha II)

Dohovor Organizácie Spojených národov o morskom práve (Organizácia Spojených národov, *Séria zmlúv*, zv. 1833, č. 31363)

"Budúcnosť, ktorú chceme" (rezolúcia č. 66/288, príloha)